महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन २०७८

भगवतीमाई गाउँपालिका
दैलेख

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

Scanned with CamScanner

Serving the Nation and the People

दूरदृष्टि (Vision)

जनहितकालागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुन प्रयत्नशील रहने ।

(We strive to be a credible institution in promoting accountability, transparency and integrity for the benefit of the people)

गन्तव्य (Mission)

सरोकारवालालाई सार्वजनिक कोषको दक्षतापूर्ण उपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त पार्न स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide independent and quality audit service to assure our stakeholders that the public funds are efficiently used)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

Scanned with CamScanner

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(लुम्बिनी प्रदेश, कर्णाली प्रदेश तथा सुदुरपश्चिम प्रदेश)

पत्र संख्या:२०७८/७९
च.नं. ९८४

मितिः२०७८/०५/०४

श्री अध्यक्ष ज्यू,
श्री भगवतीमाई गाउँपालिकाको कार्यालय, दैलेख ।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस कार्यपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन ,२०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ प्रयोजनको लागि अनुरोध छ ।

(नारायण एम.सि.)
नायब महालेखापरीक्षक

बोधार्थ तथा कार्यार्थ:
श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
सिंहदरबार, काठमाण्डौं -प्रतिवेदन संलग्न छ ।

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

Scanned with CamScanner

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७६।७७ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरुमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ती र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरु मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययिता, दक्षता र प्रभावकारिता हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरुप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शिता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय ठेक्का व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार वेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारीता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानून विपरीत सोझै खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, वितरणमूखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरु समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिएबमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरुप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैंक हिसाब विवरण तयार गर्ने नगरेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा लेखा समितिको गठन, कार्यक्षेत्र, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा हुन बाँकी रहेको पाइएको छ । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरु सुधार गरी गत विगतका बेरुजु उपर अपेक्षितरुपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरुसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरु र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरु सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा, दंगाल)
महालेखापरीक्षक

२०७८ भाद्र ४ गते

Scanned with CamScanner

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाण्डौं, नेपाल
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(लुम्बिनी प्रदेश, कर्णाली प्रदेश तथा सुदुरपश्चिम प्रदेश)

पत्र संख्या:२०७८/७९
च.नं. १८५

मितिः २०७८/०५/०४

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्ष ज्यू
श्री भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय, दैलेख ।

कैफियत सहितको राय

हामीले भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय, दैलेखको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को वित्तीय विवरण र त्यससङ्ग सम्बन्धित आय व्यय बिबरण तथा लेखा टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७७ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को बित्तिय विवरण र त्यससङ्ग सम्वन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसङ्ग सम्बन्धित प्रचलित कानून बमोजिम सारभूत रुपमा सहि तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. लेखापरीक्षणबाट रु १ करोड ८३ लाख १७ हजार वेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु ८३ लाख ४८ हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रु ४३ लाख ७२ हजार नियमित गर्नुपर्ने रु. ५५ लाख ९७ हजार पेश्की बाँकी शुन्य रहेको छ ।

२. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरुका सम्बन्धमा मिति २०७७।१२।१७ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिकृया सहितको प्रमाण कागजात पेश हुन नआएकोले बेरुजु फछ्र्यौट नभइ कायम व्यहोराको अन्तीम प्रतिवेदन पाना ३५ (पैतीस) को यसैसाथ संलग्न छ ।

३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की वाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकीन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसङ्ग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तह सङ्ग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसका लागि स्वीकृत आचार संहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरु हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व ऐन २०७६ र स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तिका कारण वित्तीय विवरण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित स्वरुपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, प्रमुख र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रकृयाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ति समेतका कारण सारभूत रुपमा गलत आँकडा रहित रहेको होस् भनि उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसङ्ग सम्वन्धित अन्य प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ति पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तिलाई सारभूत रुपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(नारायण एम.सि.)
नायब महालेखापरीक्षक

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू
आवश्यक कारवाहीका लागि ।
१२८
२०७८/०५/०८

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328
email: aag.mgmt@oagnep.gov.np Web Page: www.oagnep.gov.np

"जनहितका लागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धनमा विश्वसनीय लेखापरीक्षण संस्था"

Scanned with CamScanner

श्री भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय, दैलेख
लेखापरीक्षण प्रतिवेदन
२०७६।०७७

परिचय – स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस भगवतिमाई गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु भगवतिमाई गाउँपालिका को उद्देश्य रहेको छ । यस भगवतिमाई गाउँपालिका अन्तर्गत ७ वडा, ३७ सभा सदस्य, १५१।५२ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा १८ हजार ७१८ जनसंख्या रहेको छ ।

स्थानीय संचित कोष : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस पालिकाले वित्तिय हस्तान्तरणबाट प्राप्त अनुदान तथा सहायता, आन्तरिक आम्दानी र स्थानीय सरकारबाट सञ्चालन भएको आयोजनाहरु समेतको आयव्यय हिसाबको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को समग्र संचित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्नबमोजिम रहेको छः

सि.नं.	आयतर्फ		सि.नं.	व्ययतर्फ	
	विवरण	रकम		विवरण	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी		१	चालु खर्च	२३६९१६०५७.००
	क) नगद	०.००	२	पूँजीगत खर्च	२१०३९७६६७.००
	ख) बैंक	४०१०६६८९.४१	३	वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी	
२	राजस्व (आन्तरिक आय)			क) ऋण भुक्तानी	०.००
	क) आन्तरिक राजस्व	२९८७५६६.९२		ख) ब्याज भुक्तानी	०.००
	ख) राजस्व बाँडफाँड	४७५५९१५४.००		ग) अन्य भुक्तानी	०.००
	ग) अन्य आय	०.००	४	लगानी	
३	वित्तीय हस्तान्तरण			ऋण लगानी	०.००
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	८०४०००००.००		शेयर लगानी	०.००
	ख) सशर्त अनुदान	१८०४६७१३२.००		अन्य लगानी	०.००
	ग) समपूरक अनुदान	२२१००००.००	५	धरौटी फिर्ता	५६०५५८९.००
	घ) विशेष अनुदान	२७००००००.००	६	कोष खर्च	९३५६८९२.००
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		७	मौज्दात	
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	१००४९०००.००		क) नगद मौज्दात	०.००
	ख) सशर्त अनुदान	५६०००००.००		ख) बैंक मौज्दात	२९८३९२१०.८३
	ग) समपूरक अनुदान	१३५०००००.००	८	सशर्त अनुदान फिर्ता	२०२७५५६४.००
	घ) विशेष अनुदान	४००००००.००	९	कोष खाता मौज्दात	९३३४१३.००
५	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	०.००	१०	धरौटी मौज्दात	५९९५४५५.००
६	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति				
	क) ऋण प्राप्ति	०.००			
	ख) साँवा प्राप्ति	०.००			
	ग) ब्याज प्राप्ति	०.००			
	घ) अन्य प्राप्ति	०.००			
६	विभिन्न कोषतर्फको आय	१०२९०३०५.००			
८	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम	८२५३०३०४.००			
९	धरौटी आय	११६०१०४४.००			
१०	अन्य विविध आय	१०१८६५२.५०			
	जम्मा	५१९३१९८४७.८३		जम्मा	५१९३१९८४७.८३

Scanned with CamScanner

कार्यालयको नाम : भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय,दैलेख		आ.व. २०७६।७७
दफा	पौ.नं, मिति र ब्यहोरा	बेरुजु रकम
	लेखापरिक्षणको क्रममा असुली । २०४४०० ।	

१. **वित्तीय विवरण** – स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा गाउँपालिका तथा पालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाब राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार गाउँपालिका तथा पालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्

- स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषबाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन ।
- स्थानीय तहले बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन । जसबाट स्थानीय तहको असार मसान्तको बैंक मौज्दात र स्रेस्ताको मौज्दात रु १०७३९०८७३.०० ले फरक देखिएको छ ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन ।

त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।

२. **बैंक हिसाब मिलान नगरेको** – स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सो बमोजिम मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैंक खाताको हिसाब मिलान विवरण तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको देहायबमोजिमको खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण निम्नानुसार फरक पर्न गएकोले बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरी यकिन गर्नुपर्ने ।

खाता नम्बर	प्रभु बैंक, भगवतीमाई शाखाका अनुसार	स्रेस्ता अनुसार	फरक रकम
१५१०१०९३२८८०००९१	५,३००,००	०,००	५,३००,००
१५१०१०९३२८८०००११	११८३९२१०,८३	११८३९२१०,८३	०,००
१५१०१०९३२८८०००४१	२४५२६७८३,००	०,००	२४५२६७८३,००
१५१०१०९३२८८०००३१	६८५९७०६७	०,००	६८५९७०६७,००
१५१०१०९३२८८००१४१	१३३७४६६६,००	०,००	१३३७४६६६,००
१५१०१०९३२८८०००२१	५९९५४५५	५९९५४५५	०,००
१५१०१०९३२८८०००५१	९००६७५	१३६१८,००	८८७०५७,००
१५१०१०९३२८८०००६१	५१६६६३,००	५१६६६३,००	०,००
१५१०१०९३२८८०००७१	४०३१३२	४०३१३२,००	०
१५१०१०९३२८८०००८१	१८१०००,००	१८१०००,००	०
जम्मा ।	१४४३३९९५१.८३	३६९४९०७८.८३	१०७३९०८७३,००

३. **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**: स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ बमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्बन्धमा

देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल बमोजिम रहेका छन ।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा गरेको छैन ।
- पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको अनुसुची १४ बमोजिमको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।
- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन।
- कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।
- स्थानीय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरुपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलब्ध गराएको स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) को प्रयोग गरेको पाईएन ।
- अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।
- स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले उक्त समितिहरु गठन भएको छ ।
- विषयगत क्षेत्रमा संचालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रीत भई वितणमुखि रहेको पाईयो।
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक छ ।
- जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।
- मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६ क अनुसार ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिइएको तथा इ टीडिएस नगरेको ।
- कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको ।
- कुनै रकम भुक्तानी दिंदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने

Scanned with CamScanner

छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा से अनुसार गरेको पाईएन ।

- सार्वजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ७ र ८ खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन।
- ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४(२) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन ।
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन ।
- सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन।
- वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको
- पालिकाको विकास निर्माण व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक कर्मचारीको ५८ जनाको दरबन्दी रहेकोमा ४० दरबन्दी रिक्त रहेको पाईयो ।
- सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली २०६५ को दफा ३ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन ।
- निजामती सेवा ऐन २०४९ वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन ।
- मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा पालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख पालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक नगरेकोले पालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

Scanned with CamScanner

४.	**सम्पत्ति हस्तान्तरण :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १0४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरु समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरु जिम्मेवारी सारेको पाईएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउने र हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।	
	• **बजेट तथा कार्यक्रम**	
५.	**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी -** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ म स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष/उप प्रमुख श्री चन्द्रा रेग्मी ले मिति २०७६।०३।१० गते रु. ४५ करोड ९७ लाख १० हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०७६।०३।१८। मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७६।४।१५ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।	
६.	**बजेट सीमा निर्धारण समिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समितिको गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमालगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालनामा सम्बन्धित पदाधिकारीको ध्यान जानुपर्दछ ।	
[illegible]	**बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्य.क्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको ब्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
[illegible]	**गत बर्षको दायित्व -** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ४०(७) बमोजिम चालु बर्षको बजेटले नखाम्ने गरी खर्च गर्न नहुने र खर्च भएको अवस्थामा कार्यालय प्रमुख र	

Scanned with CamScanner

सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट श्रावण १५ गतेभित्र भुक्तानी बाँकीको बिबरण प्रमाणीत गरी राख्नुपर्ने व्यबस्था छ । स्थानीय तहले २०७६।०७७ मा विभिन्न संस्था, उपभोक्ता समिति, फर्महरुलाई रु.३४,६२,८७७।०० भुक्तानी दिन बाँकी रहेको बिबरण राखी कार्यालय प्रमुखबाट प्रमाणीत गराएको आधारमा यो बर्ष (२०७६।७७) को बजेटमा गत बर्षको भुक्तानीको लागि बजेट व्यबस्था नगरेको अबस्थामा समेत उक्त रकम भुक्तानी गरेको पाइयो । बार्षिक बजेटले नखाम्ने गरी योजना एवं कार्यक्रमको लागि सम्झौता गरेको कारण निकै ठुलो रकम भुक्तानी दिन बाँकी रहेको देखिएकोले बार्षिक बजेटले बहुबर्षीय कार्यक्रम स्वीकृत गरेको अबस्थामा बाहेक यस प्रकारको दायित्व सिर्जना हुने गरी खर्च नगर्न व्यबस्था मिलाउनु पर्दछ ।

९. **चौमासिक पूँजीगत खर्चः** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

क.स.स	बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			
			प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	आषाढ महिना
१	चालु खर्चतर्फ	२९२२८४	५९५०७	६३५०४	११५४७५	५३७९८
२	पूँजिगत खर्चतर्फ	१४९०६९	१२४१२	३७०४०	१३६३२४	१०१६००
	जम्मा	४४१३५३	७१९१९	१००५४४	२५१७९९	१५५३९८
	प्रतिशत	१००	१६.२९	२२.७८	५७.०५	३५.२०

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार बार्षिक रु.४४,१३,५३ हजार निकासा भएकोमा प्रथम चौमासिकमा रु.७,१९,१९ हजार अर्थात १६.२९ प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा रु.१०,०५,४४ हजार, अर्थात २२.७८ प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा रु.२५,१७,९९ हजार, अर्थात ५७.०५ प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु.१५,५३,९८ हजार अर्थात ३५.२० प्रतिशत खर्च देखिनुले आषाढमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च ब्यवस्थापन भएको देखिएन । स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ ।

१०. **क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थितिः** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७६।७७ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत जम्मा खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	३४३०६६७५.००	२६०६०३२०.००	६.४७
२	पूर्वाधार विकास	२३३२०७८८३.००	१७९०५७६८९.००	४४.४८
३	सामाजिक विकास	१८९८५४१४३.००	१७४१६२७३६.००	४३.२७
४	बातावरण तथा विकास	१२०००००.००	१२०००००.००	०.३०
५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	४४३२०००.००	२६६९५९९.००	०.६६
६	अन्य समपुरक	३००००००.००	१९३९६३६१.००	४.८२
जम्मा		४९३०००७०१.००	४०२५४६७०५.००	१००

उपरोक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये पूर्वाधार विकास मा सबैभन्दा बढी ४४.४८ प्रतिशत र बातावरण तथा विकास मा सबै भन्दा घटीमा ०.३० प्रतिशत रहेको छ ।

११. **खर्च बिश्लेषणः** पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तिरक आयबाट रु.२९,८७,५६६.९२ राजस्व बाँडफाँड

Scanned with CamScanner

	र अनुदानबाट रु.५१,६३,३२,२८०.९१समेत रु.५,१९३,१९,८४७.८३ आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु.२३,६९,१६,०५७.०० र पूँजिगत तर्फ रु.२१०,३३,९७,६६७.०० र बित्तिय व्यवस्था तर्फ रु ०.०० समेत रु.४६,२२,७६,२०५.०० खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा ५.७५ प्रतिशत रहेको छ । यसबर्ष पदाधिकारी सुबिधामा रु.३२,१२,३९९.०० खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको १०७.५३ प्रतिशत रहेको छ । पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ४५।६२ प्रतिशत चालु र ४०.५१ प्रतिशतमात्र पूँजिगत निर्माणमा खर्च भएको देखिन्छ । यसबाट पालिकाहरुले बिकास निर्माण कार्यक्रम संचालनमा न्युन खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढि खर्च गरेको देखिन्छ । प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा बिकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।	
१२.	**लक्ष्य प्रगति :** कार्यालयले चौमासिक र बार्षिक स्तरक प्रगती विवरण बनाई पेश गर्नुपर्नेमा कार्यालयले सञ्चालन गरेका स्थानीय स्तर, जिल्ला तथा केन्द्रिय स्तरका योजनाको नियम बमोजिमको ढाँचामा चौमासिक प्रगती विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेट खर्च गर्ने तथा खर्चको तोकिएको ढाँचामा बार्षिक प्रगति तयार नगर्ने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई जिम्मेवार बनाउनु पर्दछ ।	

कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	बार्षिक प्रगति स्थिती			
		शून्य प्रगती	२५%सम्म प्रगति	५०% सम्म प्रगति	७५% सम्म प्रगति
मुख्य कार्यक्रम संख्या	२८	०	५	१	२२
सहायक कार्यक्रम संख्या	७६	०	०	०	७६

	संगठन तथा कर्मचारी व्यवस्थापन	
१३.	**प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ५८ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म प्रमुख प्रशाकीय अधिकृत सहित १८ जना पदपूर्ती भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका प्रशासकीय अधिकृत, इन्जीनियर, जनस्वास्थ्य अधिकृत सहित ४० पदहरु रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ । तसर्थ रिक्त पदहरु यथाशक्य छिटो पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।	
१४.	**कर्मचारी करार** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको र सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न ईन्जिनियर, प्राविधिक सहायक, सब ओभर सियर,सुचना अधिकृत पदमा २५ जना कर्मचारीहरु करारमा राखि रु९६,६१,६३०।०० खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैंचे लगायतका पदमा	

Scanned with CamScanner

मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न ईन्जिनियर, प्राविधिक सहायक, सब ओभर सियर,सुचना अधिकृत पदमा ९ जना करार नियुक्ति गरी बर्षभरीमा रु४१,२८,९६०।०० भुक्तानी गरेको अनियमित दिखएको रु. ४१२८९६०१००

१५. **कल्याण कोष** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आपनो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रु५,१६,६६३।०० ट्रान्सफर गरेको छ । तर उक्त कोषको संचालन सम्बन्धी पालिकाबाट कुनै ऐन कानूनको व्यवस्था भएको देखिएन । यसरी कानूनको व्यवस्था नगरी पालिका अनुदानबाट सोभै कर्मचारी कल्याण कोषमा रकम ट्रान्सफर गर्न मिल्ने नदेखिएकाले उक्त रकम फिर्ता लिई स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा दाखिला हुनुपर्ने रु ५१६६६३।००

१६. **स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ । तथ्याङ्क वेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ पालिकाले अभिलेख व्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।

१७. **वडा सचिवको पदपूर्ति :** पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपुर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम छ । रिक्त पदहरुको पदपूर्ति गर्नुपर्दछ ।

वडा संख्या	वड सचिवको दरबन्दी	वडा सचिवको पदपूर्ति	रिक्त वडा सचिव
७	७	४	३

१८. **सेवाप्रवाहको स्थिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन तथा सोको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था अनुसार ९ वटा ऐन, ३ वटा नियमावली र १२ बटा कार्यबिधि स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यस वर्ष पालिकाबाट निम्नअनुसार सेवाप्रवाह गरेको विवरण प्रासभएको छ :

विवरण	जम्मा
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	विवरण प्राप्त नभएको
पञ्जिकरणतर्फ	
जन्मदर्ता	९६९
मृत्युदर्ता	११५
बसाईसराई दर्ता	५५
विवाह दर्ता	२०६
सम्बन्धविच्छेद दर्ता	२
अन्य सिफारिस	५८१
पूर्वाधार विकास सडक निर्माण	

कालोपत्रे सडक निर्माण	विवरण प्राप्त नभएको
कालोपत्रे सडक मर्मत	विवरण प्राप्त नभएको
ग्राभेल सडक निर्माण	विवरण प्राप्त नभएको
ग्राभेल सडक मर्मत	विवरण प्राप्त नभएको
कच्ची बाटो निमार्ण	७कि.मि

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाहमध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोष जनक देखिएन ।

१९. **योजना छनौट र कार्यान्वियन** : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने प्रगतिका योजना छनौट गरि प्राथमिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाबाट स्वीकृत बार्षिक गाउँ विकास योजना २०७६/७७ को अध्ययन गर्दा पालिकाले स्वीकृत गरी सञ्चालन गरेको अधिकांश योजना न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन । पालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् ।

रु १ लाख सम्म	रु १ लाख देखि २ लाखसम्म	रु २ लाखदेखि ५ लाखसम्मका	रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका	रु १० लाखभन्दा बढीको	जम्मा
३	१	२१	१५	७१	१११

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रु१ लाख देखि ५ करोड सम्मका जम्मा १११ वटा योजना संचालन गरेकोमा रु१ लाख भन्दा मुनिका मात्र ३ वटा योजनाहरु रहेका छन् । त्यसैले साना रकमका धेरै योजनाहरु संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षै भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट चालु प्रकृत्तिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

- कानून निर्माण एवं कार्यान्वयन

२०. **कानून र सञ्चालन स्थिति** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वियनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ३० नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस पालिकाले हालसम्म १८ वटा ऐन, ४ वटा नियमावली, ४२ कार्यविधि लगायत ७४ वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्यिनमा ल्याएको छ।साथै पालिकाले ७४ वटा कानूनहरु निर्माण गरी सभा।कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेतापनि उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरेको छैन। तसर्थ उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वियनमा ल्याउनु पर्दछ ।

२१. **न्यायीक समिति** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी ० र यो बर्ष थप भएको १० गरी कुल १० विवाद दर्ता भएकोमा ७ वटा मात्र फछ्र्यौट भई ३ बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

Scanned with CamScanner

२२. **आन्तरिक लेखापरीक्षण** - स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । भगवतीमाई गाउँपालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छ ।

२३. **आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा** : प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक कारोवार, आन्तरिक जाच एवं आर्थिक कार्य प्रणाली प्रभावकारी र व्यवस्थित गराउन आन्तिरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गर्नुपर्ने व्यबस्था भएपनि आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन भएको छैन । आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठनको अभावमा आर्थिक कारोवार अव्यवस्थित भई वित्तीय जोखिम वढ्ने संभावना रहन्छ । तसर्थ यस पालिकाले आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गरी आर्थिक कारोवारको यथार्थता एवं वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

- पदाधिकारी सुविधा

२४. **पदाधिकारी सुविधा** - कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्थानीय तहका पदाधिकारी, सदस्य र सभाको सदस्यले आफु निर्वाचित भई अनुसूची-१ बमोजिम पद तथा गोपनियताको शपथ लिई आफ्नो पदको काम कारबाही शुरु गरेको मिति देखि मासिक सुविधा पाउने व्यवस्था गरेकोमा सम्मानीत सर्वोच्च अदातलको आदेशले २०७६ कार्तिक १ गते बाट लागू हुने गरी उक्त सुविधाहरु खारेज गरिएको छ । जसअनुसार कर्णाली प्रदेश सरकारले प्रभम संशोधन गरी मिति २०७७/३/८ मा पारित गरेको उक्त पदाधिकारी सुविधा सम्बन्धी ऐनको अनूसूचि १(क),१(ख),१(ग) मा उल्लेख भएको सूविधामात्र दिन मिल्ने देखिन्छ । जसबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुले मासिक पारिश्रमिक वापतको सूविधा पाउने देखिदैन । तर पालिकाले पदाधिकारीको मासिक पारिश्रमिक सुविधामा निम्नानुसार रु११,४०,०००।०० खर्च लेखेको देखिएकोले असुल गर्नुपर्ने रु. ११४००००।००

सि.नं	विवरण	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	वडाअध्यक्ष ७ जना	कार्यपालिका सदस्य ५ जना	सभाका सदस्य २३ जना	जम्मा
१	मासिक सुविधा	९९०००.००	८४०००.००	४२००००.००	१५७५००.००	३७९५००.००	११४००००.००

२५. **स्थानीय तहका पदाधिकारी सुविधा** : नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाँउ सभा तथा नगरसभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानूनबमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार कर्णाली प्रदेश संसदले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ जारी गरेको छ । उक्त ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार पालिकाबाट देहाय बमोजिम रु.२३,०३,५५०।०० सुविधा वापत भुक्तानी भएको छ ।

सि.नं	विवरण	अध्यक्ष	उपाध्यक्ष	वडाअध्यक्ष७ जना	कार्यपालिका सदस्य ५ जना	सभाका सदस्य २३ जना	जम्मा
१	वैठक भत्ता	३१०००	४००००	२५२०००	७५०००	१२५५०००	१६५३०००
२	यातायात खर्च	०	०	२११७००	०	०	२११७००
३	टेलिफोन,मोवाइल	२४०००	१८०००	६७२००	०	०	१०९२००
४	पुस्तक,पत्रीका, ईन्टरनेट	०	०	०	०	०	०
५	समन्वय तथा सहजीकरण	०	०	०	०	०	०

Scanned with CamScanner

६	अतिथि सत्कार	०	०	०	०	०	०
७	ईन्धन	१०००००	९१०५०	१३८६००	०	०	३२१६५०
८	चाडपर्व खर्च	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१५५०००	१४९०५०	६६९५००	७५०००	१२५५०००	२३०३५५०

२६. **खाना तथा विविध खर्च** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले यस वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु.१२,३३,०१५।०० खर्च गरेको छ ।

२७. **आर्थिक सहायता** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । तर पालिकाले यस वर्ष रु१,०६,२३२।०० आर्थिक सहायता वितरण गरेका छन् । आर्थिक सहायता खर्च लेखे कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

- **अनुदान फिर्ता, वितरण र उपयोग**

२८. **महोत्सव तथा अन्य खर्च** - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ ले संस्था, समूह, पर्व, जात्रा, यात्रा, विरामी, संस्कृति लगायतमा आर्थिक सहायता दिन सक्ने कानूनी व्यवस्था गरेको देखिंदैन । तर गाउँपालिकाले यस वर्ष कुल ४ लाख महोत्सव, कार्यमा खर्च गरेको छ ।

२९. **ठेक्का व्यवस्थापनः** सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ तथा नियमावली,२०६४ बमोजिम सार्वजनिक खरिद व्यबस्थापनका लागि सोझै खरिद, सिलवन्दी दरभाउपत्र तथा बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । पालिकाबाट संचालित योजनाको निर्माण कार्य देहाय बमोजिम भएको देखिन्छः

(रुहजारमा)

कुल निर्माण खर्च	सोझै खरिद		सिलबन्दी दरभाउपत्र		बोलपत्र		तेश्रो चौमासिकमा व्यवस्था भएको	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
८४८६४	०	०	७	६५००	२१	१७५००१	१०	६५९५१

३०. **बार्षिक खरिद योजना/गुरुयोजना** : सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने नियम ८ ले बार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना बनाउनुपर्ने ब्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु२१,०३,९७,६६७.०० पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम बार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

३१. **सवारीसाधन खरिद** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, केन्द्रीय सरकार र तालुक संघीय मन्त्रालयको परिपत्र, निर्देशन समेतको आधारमा आफ्नो आन्तरिक आम्दानीबाट मात्र सवारी साधन खरिद गर्नु पर्दछ । अर्थ मन्त्रालयको स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन आर्थिक

Scanned with CamScanner

व्यवस्थापन तथा सम्पती हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को निर्देशन नं. ५.१५ अनुसार नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराइएको बजेट तथा स्रोत साधनबाट कार्यालयको नियमित प्रयोजनको लागि सवारी साधन खरिद गर्न नपाईने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले २ थान दुई पांग्रे सवारि साधन खरिदमा रु.५,५४,७८०।०० बजेटबाट खर्च गरेको छ ।

- **कर दस्तुर एवं आन्तरिक आय**

३२. **आयको अनुमानः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु.२५,५०,०००।०० प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा रु.२९,८७,५६६।९२ अर्थात अनुमान भन्दा १७.१६ प्रतिशत बढी आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

३३. **आन्तरिक आयः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रिय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
५१९३१९८४७.८३	२९८७५६६.९२	०.५७

उपरोक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा ०.५७ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय संकलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

३४. **कर तथा शुल्क असुली** - स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत
एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर	०	०	०
घरजग्गा वहाल कर	७००००.००	१३५६९५.००	१९३.८५
व्यवसाय कर	०	०	०
वहाल विरौटी शुल्क	०	०	०
भुमीकर मालपोत	०	६२४५८.५६	०
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	१२९८४०.००	०
अन्य	२४८००००.००	२६५९६३३.३६	१०७.२४
जम्मा	२५५००००.००	२९८७६२६.९२	११७.१६

पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन

Scanned with CamScanner

	।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ ।	
३५.	**स्थानीय तहरूको विभाज्य कोष** - प्रदेशहरुको आन्तरिक आय व्यावस्थापन गर्ने बनेको कर तथा गैरकर राजस्व सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा १५ मा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर बहत्तर शुल्क मानोरञ्जन कर लागतका शुल्क तथा करको सङ्कलनबाट उठेको शुल्क मध्ये साठी प्रतिशतले हुने रकम स्थानीयतहले स्थानीय सञ्चित कोषमा राखी चालिस प्रतिशतले हुने रकम मासिक रुपमा प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले बाडफाड गर्नुपर्ने बिभाज्यकोषको हिसाव राखेका छैनन । जसबाट अतिरिक्त बिज्ञापन, मनोरन्जन कर यर्थाथ असुलीका अभिलेख नहुदा बिभाज्यकोषको बारेमा एकिन हुन सकिएन । अभिलेख प्रणाली व्यवस्थित गरी बिभाज्यकोषको रकम बाडफाड गर्नुपर्दछ ।	
३६.	**राजश्व अभिलेख :** कार्यालयले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाबाट रसिद ठेलिहरु छपाई गरेर वडा कार्यालयमा पठाउने गरेकोमा सोको पुरा अभिलेख पालिकामा आएको देखिएन ।पालिकाले रसिद नियन्त्रण खाता नराखेकोले अघिल्लो आ.व.को बाँकी के कति छन एकिन गर्न सकिएन । कार्यालयबाट सवै वडाहरुमा पनि स्वचालित प्रणालि जडान गरी राजस्व संकलन गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ । यसले गर्दा वडाहरुले छुट्टै रसिद छपाउने जोखिम विद्यमान रहन्छ । यसको सम्बन्धमा तहाँ कार्यालयबाटै छानविन गर्नुपर्दछ । अतः कार्यलयले आगामी दिनमा रसिद नियन्त्रण तथा राजश्व असूलीलाई स्वचालित प्रणाली मार्फत व्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष ध्यान पुऱ्याउनुपर्ने देखियो ।	
३७.	**राजश्व दाखिला :** आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ९ (६) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही दिन दाखिला गरी स्रेस्ता खडा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । साथै सोही ऐन अनुसार तोकिएको समयमा राजश्व रकम दाखिला नगरेमा सम्वन्धित तालुक कार्यालयले १० दिन सम्म ढिला गरेको भए १० प्रतिशत, १५ दिन सम्म ढिला गरेको भए १५ प्रतिशत जरिवाना गरी सो समेत दाखिला गर्न लगाउने र १५ दिन भन्दा ढिलो गरेको भए २५ प्रतिशत जरिवाना गरी नगद दाखिला गर्न लगाई कसूरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बिभागीय कारवाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ । कार्यालय अन्तर्गत ७ वटा वडा पालिका प्राप्त गरेको राजश्व रकम ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधि भित्र दाखिला गरेको छैन । यसरी ढिला हुने गरी राजश्व रकम बैक दाखिला भएको अवधिको कार्यालयले छानविन गरी, जरिवाना रकम असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ । कार्यालयले सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरुले प्राप्त गरेको आन्तरिक राजश्व रकम र बैकमा दाखिला गरेको विवरणमा कार्यालयले विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।	
	• उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य	
३८.	**प्राविधिक बिल र कार्य सम्पन्न:** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बरावर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका	

इन्जिनियरिङ नक्सा अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने सम्म उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा यकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नक्सा अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

३९. **लागत सहभागिता** - पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम स्वीकृत गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता बापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सो को भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्ने गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्दछ ।

४०. **हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर, रोलर, ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा लागत अनुमान तयार गर्दाको समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनी उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइए तापनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयबाट सहमति लिएको पाइएन । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन :

गोभौन./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम	प्रयोग गरेको हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च
१८।०७७।१।१६	४ नं.वडा कार्यालय सडक नि.उ.स.	सडक निर्माण	३२७६६६७	डोजर	३१७६६६६
३२।०७७।२।२८	जम्ला काफल कचालि सडक नि.उ.स	सडक निर्माण	२६६३७८४	डोजर	२६५०९७२

नियमावलीको व्यवस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ ।

४१. **जटिलसंरचना निर्माण** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, पुल, कल्भर्ट, ओभरहेड टंकी, निर्माण, ग्रामीण विद्युतीकरण लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत् गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन् :

गोभौन./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम
४८।०७७।३।२८	डोबिल्के खा.पा.तथा सरसफाई नि.उ.स	खानेपानी निर्माण	५५५४९३३
४३।०७७।३।२५	बुकिमुल अल्पाना खा.पा नि.उ.स	खानेपानी निर्माण	५७७५६०६

नियमाबलीको व्यबस्था अनुरुप कार्य गराउनुपर्दछ ।

Scanned with CamScanner

	सशर्त कार्यक्रमतर्फ	
४२.	**समानीकरण अनुदानबाट शिक्षकको तलब भत्ता** - अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई स्वीकृत दरबन्दी भित्रका शिक्षकको तलब भत्ता बापत सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । साविकको जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट अनुमति प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका र कुनै पनि दरबन्दी तथा राहत अनुदान कोटा प्राप्त नगरेका विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापन गर्ने गरी शैक्षिक सत्र २०७६ का लागि सहयोग अनुदान दिन सकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले स्वीकृत दरबन्दीभित्र नपरेका एवं विद्यालयले गत विगतदेखि नै आन्तरिक स्रोतबाट तलब भत्ता व्यहोरेका शिक्षकलाई वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रु.४२,२४,८६६।०० तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाईयो ।	
४३.	**औषधी खरिद** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था भए छ । तर स्थानीय तहहरुले उक्त प्रक्रियावेगर सिनर्जी फर्मेसी सुर्खेतबाट रु.१२,९९,५७२।५० का औषधि तीन वटा कोटेशन पेश गरी खरिद गरेको छ । यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु निम्नानुसार छन:	
४३.१.	खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको,	
४३.२.	आपूर्ति हुने औषधि डब्लु.एच.ओ. सटिफाइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको,	
४३.३.	आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।	
४३.४.	औषधिको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको,	
४३.५.	औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको ।	
	तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्त अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
४४.	**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** - स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७५ को दफा २(१) बमोजिम पालिकाले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेर, सुचीमा समावेश भएकाहरुलाई प्राथमिकिकरण गरी प्राथमिकता क्रम अनुसार, कामका लागि रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराई रोजगारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा, कार्यालयले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेको छैन/बेरोजगारको सूचिमा समावेशलाई प्रथमिकिकरण गरेको छैन । कामका लागि रोजगार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि निर्देशिकामा उल्लेखित व्यवस्थाहरुको पालना नगरी योजनाको छनौट अगावै औजार खरिद भएको,	

Scanned with CamScanner

	सशर्त कार्यक्रमतर्फ	
४२.	**समानीकरण अनुदानबाट शिक्षकको तलब भत्ता** - अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई स्वीकृत दरबन्दी भित्रका शिक्षकको तलब भत्ता बापत सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । साविकको जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट अनुमति प्राप्त गरी सञ्चालनमा रहेका र कुनै पनि दरबन्दी तथा राहत अनुदान कोटा प्राप्त नगरेका विद्यालयलाई शिक्षक व्यवस्थापन गर्ने गरी शैक्षिक सत्र २०७६ का लागि सहयोग अनुदान दिन सकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले स्वीकृत दरबन्दीभित्र नपरेका एवं विद्यालयले गत विगतदेखि नै आन्तरिक स्रोतबाट तलब भत्ता व्यहोरेका शिक्षकलाई वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट रु.४२,२४,८६६।०० तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाईयो ।	
४३.	**औषधी खरिद** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था भए छ । तर स्थानीय तहहरुले उक्त प्रक्रियावेगर सिनर्जी फर्मेसी सुर्खेतबाट रु.१२,९९,५७२।५० का औषधि तीन वटा कोटेशन पेश गरी खरिद गरेको छ । यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु निम्नानुसार छनः	
४३.१.	खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको,	
४३.२.	आपूर्ति हुने औषधि डब्लु.एच.ओ. सटिफइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको,	
४३.३.	आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।	
४३.४.	औषधिको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको,	
४३.५.	औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको ।	
	तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्त अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
४४.	**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** - स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७५ को दफा २(१) बमोजिम पालिकाले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेर, सुचीमा समावेश भएकाहरुलाई प्राथमिकिकरण गरी प्राथमिकता क्रम अनुसार, कामका लागि रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराई रोजगारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा, कार्यालयले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेको छैन/बेरोजगारको सूचिमा समावेशलाई प्रथमिकिकरण गरेको छैन । कामका लागी रोजगार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि निर्देशिकामा उल्लेखित व्यवस्थाहरुको पालना नगरी योजनाको छनौट अगावै औजार खरिद भएको,	

खरिद भएको औजारहरुको जिन्सी दाखिला नभएको, अत्याधिक संख्यामा योजना छनौट भएको, पूर्वाधार एवम् अन्य विकास निर्माणका लागि अधिकाँश योजना छनौट नभई, अनुत्पादनमुलक कार्य गराउने गरी योजना छनौट भएका छन् । साथै श्रमिकको संख्या पनि अत्याधिक रहेकोले कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरुप लक्ष्य हाँसिल गर्ने गरी कार्यान्वयन भएको पाईएन । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरुमा सडक नाला, मोटर बाटो, इनार, प्रतिक्षालय निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष २२६ जनालाई रोजगारी उपलब्ध गराई रु.५६,३५,२१०।०० खर्च गरेको छ । लक्षित वर्गलाई १० दिनदेखि ३० दिनसम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चबाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन ।

समानीकरण पूँजिगततर्फ

४५. **परामर्श सेवा** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, नियम १२ मा सार्वजनिक निकायमा कार्यरत जनशक्तिबाट नभ्याउने र बढी दक्षता आवश्यक पर्ने कार्य अनुसार परामर्श सेवाको लागत अनुमान तयार गरी प्रतिस्पर्धाको माध्यमले खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले देहायअनुसारका परामर्श सेवाको खरिदमा गर्दा प्रतिस्पर्धा नगराई सोझै खरिद गरी रु.७,२४,७९९।०० खर्च लेखेका छन् । पालिकाले स्थानीय विकासमा टेवा पुग्ने तथा दीर्घकालीन पुजी निर्माण हुने मागमा आधारित आयोजनाको छनौट भएपछि लाभ लागत यकिन गरी उपलब्ध जनशक्तिबाट हुन नसक्ने कार्यको लागि प्रतिस्धाको माध्यमले परामर्श सेवा खरिद गनुपर्नेमा सो गरेको देखिएन ।

४६. **अधुरा आयोजना** - आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २६ अनुसार योजनाहरुको भौतिक र वित्तीय पक्षको सामुहिक समीक्षा गर्नुपर्ने र यसरी गरिने समीक्षामा प्रगति कम हुनुका प्रमुख कारणहरु र सोको निमित्त जिम्मेवार व्यक्तिको पहिचान गर्नुपर्ने, त्यस्तो समीक्षामा सुधारका लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र जिम्मेवार व्यक्ति उपर गर्नुपर्ने कारबाही समेत उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष देहायअनुसार रु.८,४८,६३,६५०।३२ का ८ योजनाको कार्य सम्पन्न हुन नसकि जिम्मेवारी सारेको छ । यस प्रकारको दायित्व बिगत वर्षहरुको समेत सार्दै आएको छ । यसरी कानून विपरीत सम्झौता गरी बर्षौसम्म पनि सम्पन्न नगरी अधुरो रहन गएको उपयुक्त देखिएन ।

क्र.स.	आयोजना तथा कार्यक्रमको नाम	निर्माण व्यवसायी	सम्झौता रकम	यस बर्षको भुक्तानी	भुक्तानी बाँकी
१	बेस्तडा वृहत खानेपानी आयोजना निर्माण	ए.वि. निर्माण सेवा दैलेख	८३१८.९८	६१३५.५१	२१८३.४६
२	गाउँपालिका कार्यालय भवन निर्माण	खाम्पाच्चे शेर्पा निर्माण सेवा प्रा.लि. काठमाण्डौ	४९९४६.१३	१००२१.११	३९९२५.०२
३	४ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण	कृति कन्स्ट्रक्सन दैलेख	१०९९७.१३	०.००	१०९९७.१३
४	५ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण	कृति कन्स्ट्रक्सन दैलेख	१०४५६.२६	०.००	१०४५६.२६

Scanned with CamScanner

५	रुम स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	भगवतीमाई कन्स्ट्रक्सन एण्ड रोशन निर्माण सेवा दैलेख	१३०९०.७३	२६००.००	१०४९०.७३
६	वडाभैरव स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	उत्तम निर्माण सेवा दैलेख	१२८९२.६४	४०००.००	८८९२.६३
७	ने.रा.प्रा.वि. ४ कोठे भवन निर्माण	थापा निर्माण सेवा दैलेख	३०५७.५०	२२०१.८१	०.०००
८	गाउँपालिका केन्द्रदेखी वडा नं. २, ३, ४ विघुत विस्तार क्रमागत (०७५।०७६–०७६।०७७)	सुवर्ण निर्माण सेवा जुम्ला	९९७६.६१	०.०	१९१८.४०
	जम्मा		११८७३५.९८	२४९५८.४४	८४८६३.६५

४७. **कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख :** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७०।१।१५ को निर्णयअनुसार खर्च गर्दा पूँजीगत प्रकृतिको २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्च ३ प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ । कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट ४ प्रतिशत का दरले बिलबाट यस्तो रकम कट्टी गर्ने गरेको छ । कार्यालयले आ.व २०७६/७७ मा कन्टीन्जेन्सी बापत रु.३८,२०,७८०।०० कट्टी गरेको छ । यसरी कट्टी गरेको रकमको कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्नेमा राख्ने गरेको छैन ।

४८. **कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५(२) मा कुनै निर्माण कार्य सम्पन्न भई त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नु व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले उल्लिखित कानूनी व्यवस्था बमोजिम त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेको पाइएन । कानूनी व्यवस्थाको पालना नभएकोले त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकर्त ड्रइङ डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको यकिन हुन सक्ने अवस्था दिखएन ।

४९. **सार्वजनिक परीक्षण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवाफदेहिता र पारदर्शिताको प्रबद्र्धन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ ।

५०. **डीपीआर खर्च** – बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वयन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययत गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहायबमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरको छ ।

कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत
गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माण	मुन लाईट सिभिल सोलुसन प्रा.लि. भक्तपुर ।	१०००.०० ०	६८९.८८०	५९७५३.२४२
वडा कार्यालय भवन	मुन लाईट सिभिल सोलुसन प्रा.लि. भक्तपुर ।		३००.०००	१५७२७.९७५

स्वास्थ्य चौकी भवन	एन.पि. ईन्जिनियरिङ्ग	५००.००	४९२.६०	२४७४२.९८८७१
सिंचाई आयोजना निर्माण- ७ वटा	JMCE Dailekh	१०००.००	१०००.००	९२८३६.१४५४
वेस्तडा वृहत खानेपानी आयोजना	JMCE Dailekh	१०००.००	४९३.८१	११८३१.३८९९३
खानेपानी आयोजना निर्माण- २ वटा	JMCE Dailekh		४९१.१९०	२१९८३.७७८६

यस्तो अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा कुनै आधार नलिई स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । डी.पी.आर.तयार गर्दा गाऊँपालिकाको प्राविधिक जनशक्ति प्रयोग नगर्नाको कारण स्पष्ट गर्दै आगामी दिनमा आगामी दिनमा गाऊँपालिकाको प्राविधिक जनशक्तिबाट यस्तो कार्य गराउनु पर्दछ । साथै यसरी अध्ययन प्रतिवेदन तयार भएका आयोजनाहरु कार्यान्वयनमा गएको समेत नदेखिएकोले खर्चको सार्थकता समेत देखिएन ।

५१. **सफ्टवेयर खरिद** - नेपाल सरकारको सूचना प्रविधि प्रणाली (व्यबस्थापन तथा सञ्चालन) निर्देशिका, २०७१ को बुँदा नं.४.१ मा कुनै सरकारी निकायले आफ्नो कार्य विद्युतीय माध्यमबाट सञ्चालन गर्नका लागि प्रयोग गर्ने सूचना प्रविधि प्रणालीको निर्माण गर्दा त्यस्तो प्रणाली सम्बन्धी कागजात तयार गरी मानक अनुरुप भए नभएको निर्धारण गर्न सूचना प्रविधि विभागबाट स्वीकृत गराउन पर्ने व्यबस्था रहेको छ । स्थानीय तहले जिन्सी सम्बन्धी सफ्टवेयर खरिद गरी देहायबमोजिम रु.४९८७८२।०० खर्च गरेकोमा खरिद भएका सफ्टवेयरको सूचना तथा प्रविधि विभागबाट स्वीकृत लिएको देखिएन । यस्ता सफ्वेयर स्वीकृति लिई प्रयोग गर्नुपर्दछ ।

समानीकरण चालुतर्फ

५२. **भ्रमण खर्च** : भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ बमोजिम कार्यालयको काममा कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्दा देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम छन्।

- अधिकांश भ्रमणको उद्देश्य र स्पष्ट प्रयोजन कार्यालयकै कामका लागि भएको हो भनी सुनिश्चित हुने विश्वसनीय आधार नदेखिएको ।
- नियमानुसार भ्रमण अभिलेख खाता नरहेकाले पदाधिकारी तथा कर्मचारीको भ्रमण सम्बन्धी एकिकृत विवरण प्राप्त हुन नसकेको ।
- भ्रमण पश्चात् तोकिए बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन पेश नगरी अधिकांश भ्रमणको भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको ।
- कतिपय भ्रमणहरु पालिका वा कार्यालयसँग असम्बन्धित नगर/गाँउपालिका गएको जनाई सो वापतको खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको ।
- स्पष्ट प्रयोजन बेगर वडा अध्यक्ष सहितका पदाधिकारीको ७ दिनको भ्रमण आदेश स्वीकृत गरी भुक्तानी गर्ने गरेको ।

अतः स्पष्ट प्रयोजन र उद्देश्य बेगर अधिकांश ७ दिनको समयावधी राखी भ्रमण खर्च भुक्तानी गरेको अवस्थाबाट भ्रमण खर्च भुक्तानीमा दुरुपयोगको सम्भावना देखियो । त्यसैले तोकिएको कानुनी व्यवस्थाको पालना गर्दै भ्रमण खर्चमा हुन सक्ने अनियमितता र दुरुपयोग नियन्त्रण गर्न भ्रमण आदेश स्वीकृत गर्ने पदाधिकारीले ध्यान दिनुपर्दछ ।

Scanned with CamScanner

५३. **डोजर, लोडर, एक्साभेटर मर्मत :** पालिकामा रहेको डोजर, लोडर र एक्साभेटरको मर्मत तथा ईन्धनमा यो साल कार्यालयले रु५,७६,८००।०० खर्च गरेकोमा उक्त डोजर, लोडर र एक्साभेटर भाडामा लगाएबापत कार्यालयले रु.११,६९,१७४।०० मात्र आम्दानी गरेको छ भने पालिकाद्वारा संचालित योजनामा समेत यसको प्रयोग भएको पाईएन । कार्यालयले उपलब्ध मेशिनरीको अधिकतम प्रयोग गर्ने एवम् सरकारी रकम लगानीको उचित प्रतिफल प्राप्त हुने गरि प्रयोग गर्न जरुरी छ ।

सि.नं	मेशिनरी	संख्या	मर्मत तथा ईन्धन रकम	आम्वानी रकम
२	ब्याकहो लोडर	१	५,७६,८००।००	११,६९,१७४।००

सामाजिक सुरक्षातर्फ

५४. **सामाजिक सुरक्षातर्फ बढी निकासा** - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्योक बर्ष लगत अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अधावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाले लाभग्राहीको बैकिङ प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण नगरी हातहातै तिन वटै चौमासिकमा रु.४६६४६४००।०० रकम वितरण गरेको देखियो । मृत्यु भएमा, बसाई सरी गएमा, एकल वा विधवा महिलाले विवाह गरेमा, बालबालिकाको हकमा पाच उमेर पूरा भएमा, नवीकरण नगरेमा, एक आर्थिक वर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा अयोग्य व्यक्तिले भत्ता प्राप्त गरेको प्रमाणित भएको अवस्थामा लाभग्राहीको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहले मूल अभिलेख कट्टा गर्नुपर्नेमा नगरी एउटै चौमासिकमा एकै व्यक्तिको नाममा दोहोरो निकासा हुने गरी दोहोरो खर्च लेखेको, मृत्यू भइसकेका लाभग्राहीको लगत कट्टा नगरी बढी खर्च गरेका छन । तसर्थ पालिकाले लाभग्राही लगत अद्यावधिक गरी निम्नानुसार बढी खर्च लेखेको सम्बन्धित वडा सचिवलाई जिम्मेवार बनाई असूल गर्नुपर्ने रु ४२४००।००

दोहोरो परेको सि.न	वडा नं.	लाभग्राहीको नाम	ना.प्र.नं., जन्म मिती लाभाग्राहीको नाम	रकम	किसिम	चौमसिक
३९/४०	५	देवीसरा शाही	/ ३०	४८००	द.बा.सु.	प्रथम,दोस्रो, तेस्रो
¾३/४	७	अर्जुन कसेरा	१९९६।३।२	२९६००	जे.ना.	दोस्रो, तेस्रो
११६/११७	७	रितु बि.क.	२०१५।१।१०	८०००	जे.ना.द.	तेस्रो
जम्मा				४२४००		

विपद् व्यवस्थापन

५५. **समिति गठन-** विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन,२०७४ को दफा)१७(१ मा प्रत्येक स्थानीय तहले अध्यक्ष तथा प्रमुखको अध्यक्षतामा बढीमा १५ जना सदस्य रहेको स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले ऐनमा तोकिएबमोजिमको समिति गठन २०७५।०१।३१ गरेको भएतापनि ११ वटा बैठक बस्ने बाहेक अन्य कार्य गरेको पाइएन । ऐनमा तोकिएबमोजिम समिति गठन गरी तोकिएको काम ,कर्तव्य र अधिकारमा सक्रिय बनाउनुपर्दछ ।

Scanned with CamScanner

क्र.सं.	विवरण	रकम
५६.	**कार्य योजना-** विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा (१७)२ तथा विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम ८ मा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको काम, कार्तव्य र अधिकारमा परिषद\कार्यकारी\प्रदेश विपद व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकिकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप हुन् गरी स्थानीय विपद व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरि कार्यान्वायन गर्ने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सबै पक्षको समन्वय र संलग्न गराउने, विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने, प्रभावित क्षेत्रमा उद्दार र राहत व्यवस्था गर्ने, ऐन बमोजिम कार्य गरे\नगरेको अनुगमन गर्ने, विपद सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्ने, विपद घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागु गराउने सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले ऐन तथा नियमावलीमा तोकिएका कार्यहरु गरेको पाइएन । ऐन तथा नियमालीको पालना गर्नु पर्दछ ।	
५७.	**विपद व्यवस्थापन कोष-** विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा (२३) १४ मा विपद व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन कोष रहने र कोषमा रहने रकम तथा कोषको सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ । पालिकाले गत वर्षको मौज्दात समेत रु.८८,९४,४४८।०० आम्दानी भइ रु.८८,८०,६३०।०० खर्च गरि बाँकि रु.१३,८१८।०० देखिन्छ ।	
५८.	**वार्षिक प्रतिवेदन –** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन को दफा २०७४ ,४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
	८०६६७५०५५०१ सशर्त अनुदान –नेपाल सरकार चालु खर्च	
	शिक्षा तर्फः	
५९.	**११/२०७७/३/३० बिल भरपाई नभएको -** आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च लेख्दा खर्चको बिल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । सार्वजनिक विद्यालयहरुका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान मा सरस्वाती आ।वि भगवतीमाई गा।पा.७ बडाभैरब दैलेखलाई रु.१५४९७।०० भुक्तानी दिएको बिल भरपाई नदेखिएकाले प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु	प्रमाण पेश भएको १५,४९७।००
६०.	**बढी भुक्तानीः** पालिका अन्तर्गत रहेका निम्नानुसारका सार्वजनिक विद्यालयहरुका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान भुक्तानी भएकोमा चार विद्यालयलाई माग भएको भन्दा बढी भुक्तानी भएको ले असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु	२३,३३८।००

गो भौ नं मिति	विद्यालयको नाम ठेगाना	भुक्तानी दिएको	बील पेश भएको	बढी भुक्तानी भएको	कैफियत
११/२०७७/३/३०	ज्वाला मा वि भगवतीमाई १ वेस्तडा दैलेख	३२१९०२	३०६४२१	१५४८१	
	कैलाश प्रा वि भगवतीमाई ३ काकेचौर दैलेख	४३८३०	४२०४७	१७८३	
	खड्गदेवी आ वि मेहेलतोली ८ दैलेख	१३०३७४	१२६२६३	४१११	
	नेपाल राष्ट्रिय आ वि भगवतीमाई ७	१२२०२४	१२००६१	१९६३	

Scanned with CamScanner

	तालुड दैलेख				
जम्मा				२३३३८.००	

६१. **११३/२०७७।३।३०-वितरण भरपाईः** आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च लेख्दा खर्चको बिल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले किशोरीहरुलाई सेनेटरी प्याड वितरणका लागि कोटेशन मार्फत आपुर्ति गरे वापत मनिषा सेनेटरी प्याड उद्योग भगवतीमाई गाउपालिका २ वेस्ताडा दैलेख लाई रु२,९१,८४०।०० भुक्तानी गरेको छ । सेनेटरी प्याड मलमल कपडा बाट बनेको २५६० पिस रु.११४ का दरका प्याड लेखापरिक्षणका अवधि सम्म पनि वितरण भएको भरपाई पेश भएको देखिएन । उक्त वितरण भरपाई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु — २९१,८४०।००

६२. **१०९/२०७७।३।३० विना प्रतिस्पर्धा खरिद** – सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८४ मा रु.२० लाखसम्मको लागत अनुमान भएको मालसामान सिलबन्दी दरभाउपत्रद्वारा खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले किशोरीहरुलाई सेनेटरी प्याड वितरणका लागि नियमावली विपरीत कोटेशन मार्फत अफेदहीन कन्सल्टेन्सी एण्ड ट्रेडिङ्ग सेन्टर प्रालि बाट रु.१३,१७,५८०।०० खरिद गरेको देखियो । ऐन, नियमावलीको व्यवस्था अनुरुपको खरिद नगरी प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी खरिद गरेको कार्य नियमसम्मत् नदेखिएको रु — १३,१७,५८०।००

६३. **मूल्य अभिवृद्धि कर कट्टी** - आर्थिक ऐन, २०७६ ले गरेको व्यवस्था अनुसार सरकारी कार्यालयले २०७६।२।१६ देखिको ठेक्का वा करार अन्तर्गतको भुक्तानीमा मू.अ.कर रकमको ५० प्रतिशत सम्बन्धीत राजस्व शीर्षकमा र बाँकी ५० प्रतिशत सम्बन्धीत फर्मलाई भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ । तर पालिकाले देहायको भुक्तानीमा नियमानुसार ५० प्रतिशत रकम रु.७५७९०।००कट्टी गरी राजस्व दाखिला नगरी फर्मलाई नै भुक्तानी दिएको देखिन्छ । — ७५७९०।००

गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं.	भुक्तानी रकम	मुअकर कर रकम	५० प्रतिशत रकम
१०९,२०७७/३/३०	अफेदहीन कन्सल्टेन्सी एण्ड ट्रेडिङ्ग सेन्टर प्रा.लि	६०६८६२ २४२	१३१७५८०	१५१५८०.००	७५७९०.००

तसर्थ उक्त रकमको कर समायोजन प्रमाण पेश हुनेपर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु

६४. **७२,२०७७।१।२१ बढी निकासाः** आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च लेख्दा खर्चको बिल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । देहायका विद्यालयहरुलाई दोश्रो चौमासिकको तलब भत्ता निकासा गर्दा बढी भुक्तानी गरेकोमा बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गरी संघिय संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु. — ३४,०००।००

क्र.स	विद्यालयको नाम	रकम
१	जगनाथ प्रा.वि कोटकाटिया	२०००.००
२	जनता प्रा.वि पानीमुल	२०००.००
३	लक्ष्मी प्रा.वि रुमी	३००००.००
	जम्मा	**३४०००.००**

ग्रामीण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना

६५. **१०८/२०७७।३।२९,बिल भरपाई नभएको** - आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च लेख्दा खर्चको बिल भरपाई सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ ।जलश्रोत अधिकृत श्री प्रकाश चन्द्र थापाको सम्पन्न योजनाहरुको दिगोपनाका कृयाकलापहरु कार्यक्रम खर्च रु३,७४,०००।०० को पेश्की फछ्र्यौट मा बील भरपाई रु२,९९,४६५।०० पेश गरेको बाकी रु७४,५३५।०० को बिल भरपाई नदेखिएकाले नपुग रकम असुल गरी संघिय संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु — ७४५३५।००

Scanned with CamScanner

६६. **वितरण भरपाई** - आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ३६(३) बमोजिम खर्च लेख्दा खर्चको बिल भरपाई सहित लेखा राखुपर्ने व्यवस्था छ ।जलश्रोत अधिकृत श्री प्रकाश चन्द्र थापाको पेश्की फछ्यौटमा देहायका अनुसार बिल भरपाई नदेखिएकाले प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु

मिति गो.भौ.नं	कार्यक्रमको नाम	विवरण	रकम	कैफियत
६४,२०७६/१२/१०	ओखरखेती प्रर्वद्धन बेर्ना तथा सामाग्री खरिद	जगनाथ एग्रोभेट सेन्टर नारायण न.पा १ दैलेख बाट खरिद भएका ग्राफ्टिङ्ग चक्कु सहित १९ Iteam सामानहरु	१३२०००.००	वितरण भरपाई पेश गर्नुपर्ने
६४,२०७६/१२/१०	कार्यालय समान खरिद	रोकाया कपडा पसल बेस्तडा दैलेख बाट खरिद ५ Iteam	३९०००.००	दाखिला प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने
१०८,२०७७/३/२९	कार्यालय संचालन खर्च	रोकाया कपडा पसल बेस्तडा दैलेख र स्वार्गद्वारी यूनिफर्म हाउस नेपालगञ्ज बाके बाट खरिद सामानहरु	७५०००.००	दाखिला प्रतिवेदनर वितरण भरपाई पेश गर्नुपर्ने
१०८,२०७७/३/२९	विद्यालय स्तरीय खानेपानी तथा सरसफाई क्रियाकलाप तथा सामाग्री सहयोग	विद्यालयहरुलाई हस्तान्तरण गर्न विभिन्न सामानहरु खरिद	२५००००.००	हस्तान्तरण भरपाई पेश गर्नुपर्ने
जम्मा			४९६०००.००	

४९६,०००।००

६७. **सेवा शुल्कको भुक्तानी गर्दा करकट्टीः** आयकर ऐन,२०५८ को परिच्छेद १७ दफा ८८ (१) अनुसार परमर्शदातालाई रकम भुक्तानी गर्दा कुल भुक्तानी रकमको पन्ध्र प्रतिशतका दरले अग्रिम करकट्टी गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले सामाजिक सेवा केन्द्र (सोसेक) नेपाल, दैलेख सँग ग्रामीण जलश्रोत व्यवस्थापन परियोजना अन्तर्गत भगवतीमाई गाउँपालिकामा सञ्चालन हुने खानेपानी,सरसफाई तथा जिविकोपार्जन सम्बन्धि योजना तथा क्रियाकलापहरु संचालानार्थ रु.४७,४३,०००।०० मा संम्झौता गरेको छ । उक्त सम्झौता अनुसार उक्त परामर्शदातालाई रु.४५,६०,९९७।०० भुक्तानी गर्दा १५ प्रतिशतले अग्रिम करकट्टी रु.६,८४,१४९।५५ गर्नुपर्नेमा करछुट भएको हुदा उक्त परामर्शदाताबाट छुट कर असुल गरी संघिय संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु.

६,८४,१४९।५५

६८. कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ८ मा सरकारी कोषबाट निबृत्तभरण पाएको व्यक्ति,पदाधिकार वा सदस्यमा निर्वाचित वा मनोनयन भएमा त्यस्तो पदाधिकारी वा सदस्यले निबृत्तिभरण वा यस ऐन बमोजिमको सुविधा मध्ये एउटा मात्र सुविधा पाउने उल्लेख छ । पालिकाका वडा अध्यक्ष कर्ण बहादुर शाही नेपाल सरकारको सेवाबाट सेवा निवृत्त कर्मचारी भएकोले निजले पेन्सन खाईपाइ आएकोले निजले यस पालिकाबाट साउन देखि असोजसम्म रु१५२४९।०० भुक्तानी भएकोले असुल गर्नुपर्ने रु

१५,२४९।००

६९. ३४।०७६।८।२५ कर्णाली प्रदेश आर्थिक कार्यविधि नियमावली,२०७५ को नियम ३६(३) अनुसार खर्च गर्दा विल भर्पाइ सहित राख्नुपर्ने उल्लेख छ ।पालिककाले गाँउ कार्यपालिकाको

Scanned with CamScanner

५२ औ बैठक देखि ५९ औ बैठक सम्मको बैठकको रकम भुक्तानी गरिसकेको अवस्थामा पुनः सोही बैठकको माइन्यूट राखी खर्च भुक्तानी गरेकोले बैठकमा सहाभागीहरुबाट असुल गर्नुपर्ने रु — ८०,७५०।००

पद	पदाधिकारी तथा कर्मचारी	बैठक संख्या	रकम
अध्यक्ष	दान बहादुर थापा	७	५९५०
उपाध्यक्ष	चन्द्रा रेग्मी	७	५९५०
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	बखत बहादुर खड्का	७	५९५०
वडा अध्यक्ष	मान ब.बुढा	७	५९५०
वडा अध्यक्ष	कर्ण ब शाहि	७	५९५०
वडा अध्यक्ष	दान ब खड्का	४	३४००
वडा अध्यक्ष	कृष्ण ब शाहि	७	५९५०
वडा अध्यक्ष	कृष्ण ब थापा	७	५९५०
वडा अध्यक्ष	विरशंकर रोकाय	६	५१००
वडा अध्यक्ष	रत्न ब शाही	३	२५५०
का.पा.सदस्य	पवित्रा नेपाली	५	४२५०
का.पा.सदस्य	सेतु खड्का	५	४२५०
का.पा.सदस्य	कल्पना मगर	३	२५५०
का.पा.सदस्य	मान ब दमाइ	३	२५५०
का.पा.सदस्य	डम्वर तिरुवा	४	३४००
लेखा अधिकर्त	पूर्ण ब बुढा	२	१७००
अधिकृत	टोप ब बुढा	२	१७००
इन्जनियर	शैलेश शर्मा	३	२५५०
ना.सु.	प्रेम ब खड्का	६	५१००
जम्मा			८०७५०।००

७०. कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्थानीय तहका पदाधिकारी, सदस्य र सभाको सदस्यले आफु निर्वाचित भई अनुसूची-१ बमोजिम पद तथा गोपनियताको शपथ लिई आफ्नो पदको काम कारबाही शुरु गरेको मिति देखि मासिक सुविधा पाउने तथा ऐनले निर्धारण गरेको सुविधा बाहेक अन्य सुविधा लिन नपाउने व्यवस्था उल्लेख छ ।पालिका ऐनमा तोकेको सुविधा बाहेक बैठक भत्ता भनि देहायका वडा तथा पालिका स्तरिय बैठकको भत्ता भक्तानी गरेको रु.९,७६,०००।०० सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु — ९७६०००।००

वडा नं.	साउन देखि कार्तिक सम्म
१	७२०००
५	६००००
६	८४०००
२	७२०००
३	७२०००
४	६००००
७	७२०००
पालिका स्तरिय	४८४०००
जम्मा	९७६०००

७१. (राजस्व बाँडफाँड) अनुगमनः कर्णाली प्रदेश स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन,२०७५ अनुसार अनुसूची १ मा व्यवस्था गरे बमोजिम बाहेक अन्य सुविधा नपाउने व्यवस्था छ । पालिका भित्रका योजनाहरु अनुगमन गरेको भनि २८ जना पदाधिकारीहरुलाई

Scanned with CamScanner

<table>
<tr><td></td><td>रु.८२५००।०० भुक्तानी गरेकोले ऐनले तोकेको भन्दा बाहेक सुविधा भुक्तानी गरेको सम्बन्धित पदाधिकारीहरुबाट असुल गर्नेपर्ने रु
<table>
<tr><th>गो.भौ.नं.र मिति</th><th>पदाधिकारी</th><th>रकम</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td>१४४।७७।३।३१</td><td>१ देखि ७ वडाका पदाधिकारीहरु</td><td>८२५००</td><td>विभिन्न वडामा अनुगमन गरेको</td></tr>
<tr><td rowspan="2">१६।०७७।३।२४ राष्ट्रय पञ्जकरण</td><td>अध्यक्ष दान बहादुर थापा</td><td>७६५०</td><td rowspan="2">विभिन्न वडामा सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धि अनुगमन</td></tr>
<tr><td>उपाध्यक्ष चन्द्रा रेग्मी</td><td>६८००</td></tr>
<tr><td colspan="2">जम्मा</td><td>९६९५०।००</td><td></td></tr>
</table>
</td><td>९६,९५०।००</td></tr>
<tr><td>७२.</td><td>ढुवानी करः स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ११ (घ) मा तोकेका कर तथा गैर करका अधिकार क्षेत्र भित्र रहेर स्थानीय तहहरुले कर संकलन गर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । पालिकाबाट सञ्चालित विभिन्न कार्यक्रमको लागि खरिद गरेको सामान ढुवानी गरेको बहाल कर रु.२१०१३।०० संघिय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नपर्नेमा पालिकाको सञ्चित कोषमानै रहेकोले संघिय सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु</td><td>२१,०१३।००</td></tr>
<tr><td>७३.</td><td>१३१।०७७।३।१४ आर्थिक कार्यविधि नियमावली,२०७५ को नियम ३६(३) अनुसार खर्च गर्दा विल भर्पाइ सहित राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सहकारी दर्ता, नियमन र प्रवर्द्धन(स्थानीय तह) मा सहभागिता जनाउन अधिकृत टोप बहादुर बुढालाई पठाइएकोमा राष्ट्रिय सहाकारी महासंघ लि.नेपाल,ललितपुरलाई सहभागी शुल्क रु५०००। तिरेको रसिदको आधारमा भुक्तानी गरेको तथा निजको भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्दा भ्रमण विलमा पनि सो शुल्क राखी पुन भुक्तानी लगेको देखिएकोले दोहोरो भुक्तानी भएको रकम निजबाट असुल गर्नुपर्ने रु</td><td>५०००।००</td></tr>
<tr><td>७४.</td><td>२३।०७६।११।५ दोस्रो रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगितामा सहभागी ६ विद्यालयका प्रधानाध्यापकलाई रु२५,०००। का दरले रु१५०,०००।०० खाना तथा व्यवस्थापन खर्च वितरण गरेकोमा सो रकम कुन प्रयोजनमा प्रयोग भएको हो सोको प्रमाण पेश नभएकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असूल गर्नुपर्ने रु</td><td>१५०,०००।००</td></tr>
<tr><td>७५.</td><td>खाद्य सुरक्षाका लागि उत्पादन विशेष कार्यक्रमः कोभिड १९ बाट कृषि क्षेत्रमा परेको प्रभावले निकट भविष्यमा हुन सक्ने खाद्य सङ्कटलाई न्यूनिकरण गरी खाद्य सुरक्षामा टेवा पुर्‍याउने,विदेश तथा प्रदेश बाहिरबाट र शहरी क्षेत्रबाट गाँउ फर्किएका तथा गैरकृषि क्षेत्रबाट कृषि क्षेत्रमा आउन चाहने लक्षित वर्गलाई यस क्षेत्रमा कार्य गर्न प्रोत्साहन गरी कृषि उत्पादन बढाउने तथा कृषि योग्य बाँझो बगर जग्गाको प्रयोग तथा खेर गएका ऐलानी,बुट्यान,पर्ती जग्गा,हैसियत विग्रेको वन आदि जमिनको सदुपयोग गरी खाद्य सुरक्षा बृद्धि गर्ने उद्देश्यले यस कार्यक्रम सञ्चालन भएको हो । यस कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि स्थानिय तहमा एक कार्यक्रम कार्यान्वयन समिति गठन गरी जग्गा,क्षेत्र,लक्षित समूह पहिचान गर्ने, प्राथमिकरण गर्ने,वडा स्तरमा समिति गठन गरी वडामा उपलव्ध भएको बाँझो/पाखो/सार्वजनिक/खाली जग्गाको लगत तथा सो स्थानमा बसोबास गर्ने समुदायको सूचि तयार गर्ने र व्यक्तिगत जग्गा बाहेक अन्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा वन कार्यालयको स्वीकृती लिनुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले तोकिए अनुसार यस प्रकारको क्रियाकलाप नगरी कृषकको निवेदनका आधारमा सवैलाई छनौट गरी लागत अनुमानमा कार्य परिमाण र दर नतोकी असारको अन्तिम हप्तामा सम्झौता गरी नाप जाँच नगरी देहायका समिति तथा कृषकलाई भुक्तानी दिएको देखियो । साथै काम गरेको एक स्थानको फोटो अर्को स्थानमा राखी एउटै व्यक्तिले एउटै ठाउँमा दोहोरो भुक्तानी भएको समेत देखियो । यसरी बर्षान्तमा बजेट फ्रिज हुन नदिने उद्देश्यले होचुवाको भरमा नाप जाँच समेत नगरी २६ वटा कृषि फर्मलाई</td><td></td></tr>
</table>

रु.१६,८२,३२२।०० को कार्यक्रम सञ्चालन गरी रकम भुक्तानी दिएको काम वास्तविक खर्चको उपादेयता वारे एकिन गर्न सकिएन । यस सम्बन्धमा छानविन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु — १६,८२,३२२।००

७६. **१५।०७६।९।१६ कर छुटः** आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८(क) अनुसार आकस्मिक लाभ वापतको भुक्तानीमा २५ प्रतिशतका दरले कर कट्टा गर्नु पर्ने तथा दफा ८८ को उप दफा ५ अनुसार भाडा रकम भुक्तानीमा १० प्रतिशतले कर कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।२०७६ मंसिर १९ देखि २२ सम्म सञ्चालित भगवतीमाई पर्यटन खेलकुद तथा सांस्कृतिक महोत्सवको लागि सरस्वती यूवा क्लवलाई रु४ लाख भुक्तान गरेकोमा खेलाडीको पुरस्कार मा रु२०२,०००।,साउण्ड सिस्टम भाडामा लिएको रु१००,०००। तथा अन्य विविध खर्चको रु९८०००। को विल भर्पाइ पेश गरेकोमा पुरस्कारमा रु५०,५००। र भाडामा रु१०,०००। गरी ६०५००।कर कट्टा नगरी भुक्तानी गरेकोले सो रकम असुल गर्नुपर्ने रु — ६०,५००।००

७७. **वित्तिय समानिकरण चालुः तालिमः-** अर्थ मन्त्रालयको कार्य संचालन निर्देशिका, २०७५ को परिच्छेद नं ७.१.१५ सि.नं.३ अनुसार सवै प्रकारका सीप विकास तालिम गोष्ठी सेमिनारमा तालिम केन्द्र बाहेक अन्य निकायबाट सञ्चालीत सवै प्रकारका तालिमका स्रोत व्यक्ति तथा प्रशिक्षकको पारिक्षमिकमा सहायक स्तरको तालिममा कक्षा सञ्चालन वापत पालिकास्तरमा रु७००।०० र कार्यपत्र वापत रु८००।०० पाउने व्यवस्था उल्लेख छ । यस पालिकाबाट निम्नानुसार कार्यक्रममा निर्देशिका विपरित खर्च गरेको जम्मा रु सम्बन्धितबाट असुल हुनुपर्ने रु — ३५,७००।००

गो.भौ.नं.र मिति	कार्यक्रमको नाम	प्रशिक्षक	सेसन	पाउने दर	भुक्तानी दर	बढी दर	बढी रकम
३।०७६।७।६	आवधिक योजना तर्जुमा कार्यशाला गोष्ठि २ दिने	गोपि नेपाली	६	१५००	५०००	३५००	१७८५०
		चन्द्र प्रसाद शर्मा	६	१५००	५०००	३५००	१७८५०
						जम्मा	३५७००।००

७८. **सोझै खरिदः-** सार्वजनीक खरीद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) मा प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी खरीद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाले प्रतिष्पर्धालाई सिमित हुने गरी पटक पटक गरी देहायका फर्महरुबाट सामान खरिद गरेको देखियो । वार्षिक खरीद योजना तयार गरी सोही अनुसार प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा मितव्यायी खरीद कार्य गर्नु पर्नेमा सो वेगर टुक्रा टुक्रा पारी सोझै खरीद विधीबाट गरीद कार्य गरेकोले खरीद कार्य प्रतिस्पर्धात्मक र मितव्यायी देखिएन ।यस तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

गो.भौ.नं.र मिति	खरिद सामान	फर्म तथा सप्लायर्स	खरीद विधि	भुक्तानी रकम
१६।०७६।७।२४	मसलन्द तथा कार्यालय सामान	सुनिता पुस्तक पसल एण्ड स्टेशनरी अर्डरसप्लायर्स	सोझै	१५१६५५
७७।०७६।११।२३	मसलन्द तथा कार्यालय सामान	सुनिता पुस्तक पसल एण्ड स्टेशनरी अर्डरसप्लायर्स	सोझै	१९३९७६
११७।०७७।२।३२	मसलन्द तथा कार्यालय सामान	सुनिता पुस्तक पसल एण्ड स्टेशनरी अर्डरसप्लायर्स	सोझै	१९६१३५
१४।०७७।३।३१	मसलन्द तथा कार्यालय सामान	विभिन्न फर्म	सोझै	६२०७८८
			जम्मा	११६२५५४।००

७९. **मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम -** कर्णाली प्रदेशमा रोजगारीका अवसर सिर्जना गरी बेरोजगार तथा कोभिड १९ को कारणबाट स्वदेश तथा विदेशमा रोजगारी गुमाएका युवालाई समेत लक्षित गरी आफ्नो गाँउ आत्मनिर्भर बनाँउ अभियानका साथ मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत स्थानीय

Scanned with CamScanner

स्तरमा रोजगारी,आयआर्जन तथा आधारभूत विकासका क्रियाकलापहरु प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने उद्देश्यले मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम पालिकाले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेर, सुचीमा समावेश भएकाहरुलाई प्राथमिकिकरण गरी प्राथमिकता क्रम अनुसार, कामका लागि रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराई रोजगारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा, कार्यालयले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेको छैन/बेरोजगारको सूचिमा समावेशलाई प्राथमिकिकरण गरेको छैन । कामका लागी रोजगार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि निर्देशिकामा उल्लेखित व्यवस्थाहरुको पालना नगरी योजनाको छनौट अगावै औजार खरिद भएको, साथै श्रमिक को संख्या पनि अत्याधिक रहेकोले कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरुप लक्ष्य हाँसिल गर्ने गरी कार्यान्वयन भएको पाईएन । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरुमा सडक नाला, मोटर बाटो, प्रतिक्षालय निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष ४५० जनालाई रोजगारी उपलब्ध गराई रु.३६,७९,०००।०० खर्च गरेको छ । लक्षित वर्गलाई १ दिनदेखि १० दिनसम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन ।

भगवतिमाइ गाउपालिका

८०. सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ९७ को नियम ६ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मुल्यांकन, बिल भर्पाई र खर्च प्रमाणीत गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठक बाट अनुमोदन गराई सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले वडा कार्यालय भवन, विद्यालय भवन तथा स्वास्थ्य चौकिका भवनहरु निर्माण गरि सम्झौता अनुसार उपभोक्ता समितिलाई रकम भुक्तानी गर्दा भवनमा प्रयोग हुने चौकोष, पल्ला तथा फर्माहरुको परल मूल्यको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्नेमा दर विश्लेषणको आधारमा रकम भुक्तानी दिएको छ । उपभोक्ता समितिले सामुदायिक वनबाट सालको काठ तथा कुकाठ निशुल्क वा न्यूनतम मुल्यमा प्राप्त गरि ज्यामी लगाई काठ तयार गरि प्रयोग गर्दा न्यून दरमा उपलब्ध हुने देखियो । तर पालिकाले दर विश्लेषण अनुसार रकम भुक्तानी दिंदा गाउपालिकालाई थप व्ययभार पर्ने गरि रकम उपलब्ध गराएको हुँदा निम्नानुसारका ५ उपभोक्ता समितिहरुलाइ बढि भुक्तानी भएको रकममा उपभोक्ताको अनुपातीक कट्टी गरि असूल हुनु पर्ने रु २८२,५२२.९६

भौ.नं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	विवरण	परिमाण	दर	भुक्तानी रकम	वास्तविक लाग्ने रकम	बढी भुक्तानी
५८/०७७/३/३१ (संघिय सर्सत)	गैर आवासिय भवन नि.उ.स ९नेपाल राष्ट्रय वेसक स्कुल०	सालको चौकोष	१.२२ घ.मी.	१२०००0।00	१४५९१५।०१	६११२९।३२	८४७८५।६९
४६/०७७/३/२६ (वित्तिय समानिकरण)	पालिका मा.वि. नि.उ.स.	सालको चौकोष	०।३४ घ.मी.	१८२१०६।९६	६२७१७।६४	१७०३६।०४	४५६८१।६०
३५/०७७/२/३० (वित्तिय समानिकरण)	खड्क देवि आ.वि. नि.उ.स.	सालको चौकोष	०.२७ घ.मी	१८२१०६।९६	५००४२।९९	१३५२८।६२	३६५१४।३७

१२/०७६/८/१७ (गा.पा पुंजिगत)	भगवति मा.वि. भवन नि.उ.स.	सालको चौकोष	०.३५ घ.मी.	२३३४३४१९६	८१०४४१८८	१७५३७१००	६३५०७७८
१५/०७७/३/३० (पुर्वाधार विशेष कार्यक्रम)	लक्ष्मि प्रा.वि. भवन नि.उ.स.	सालको चौकोष	०.३९ घ.मी.	१८२१०६१९६	१५७४८६	१९५४१३४	५२०३३५२
						जम्मा	२८२५२२.९६

८१. **बढी भुक्तानी -** सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ९७ को नियम ६ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मुल्यांकन, बिल भर्पाई र खर्च प्रमाणीत गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठक बाट अनुमोदन गराई सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ। साथै नियम १० मा उपभोक्ता समितिले पाएको काम कुनै निर्माण व्यवसायीबाट गर्न नहुने उल्लेख छ । उपभोक्ताले सडक निर्माण कार्य लिने र निर्माण व्यवसायिबाट काम गराउने देखियो । यसरी निर्माण व्यवसायिबाट काम गराउनु उपयुक्त देखिएन । पालिका र सडक निर्माण उपभोक्ता बिच सडक निर्माण गर्न सम्झौता भई उपभोक्ताले निर्माण कार्य सम्पन्न गरि रकम भुक्तानीको लागि पेश गरिएको फाँटवारी उपर पालिकाले निर्माण कार्यको लागि लागेको वास्तविक लागतको आधारमा सम्झौता अनुसार २० प्रतिशत उपभोक्ताको योगदान कट्टा गरि रकम भुक्तानी दिनु पर्नेमा लागत अनुमान अनुसारकै दर राखि रकम भुक्तानी दिंदा उपभोक्ताको योगदान नभएको र पालिकालाई थप व्यभार पर्न गएको छ । तसर्थ देहायका उपभोक्ता समितिबाट वास्तविक लागत भन्दा बढि भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ताको अनुपातीक कट्टि गरि असुल गर्नु पर्ने रु. ३१,४५,५४०।९५

भौ.नं./मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	भुक्तानी रकम	वास्तविक लागत	उपभोक्ताको हुनु पर्ने योगदान	बढि भुक्तानी
४३/०७७/३/२५ (वित्तिय समानिकरण)	चिपिनतडा रातामाटा कैलाश डाडा सडक नि.उ.स	१४२३७५६.००	१४२३७५६.००	२८४७५१.२०	२८४७५१.२०
५०/०७७/३/२८ (वित्तिय समानिकरण)	थुवा बडालेख साँड खोला स.नि.उ.स	१३४४०००.००	१३४४०००.००	२६८८००.००	२६८८००.००
४२/०७७/३/२५ (वित्तिय समानिकरण)	रातामाटा टांण भेला त्रिपानी स.नि.उ.स	१४३९३१४.००	१४३९३१४.००	२८७८६२.८०	२८७८६२.८०
४०/०७७/३/२४ (वित्तिय समानिकरण)	सिमलटाकुरा डाडा गाउ स.नि.उ.स	१५३१०६४.००	१५८७३५९.११	३१७४७१.८७	२६११६.५६
३२/०७७/२/२८ (वित्तिय समानिकरण)	जुम्ला काफल कपाली स.नि.उ.स	२१९५१८७.००	२५५७४३१.११	५११४८७.२०	१४९२१८.२०
२५/०७७/२/०१ (वित्तिय समानिकरण)	बालुवा गोठी स.नि.उ.स	१३४४०००.००	१३४४०००.००	२६८८००.००	२६८८००.००
१८/०७७/१/१६ (वित्तिय समानिकरण)	४ नं. वडा कार्यालय स.नि.उ.स	३००००००.००	२९०८०००.००	५८१६००.००	६७३६००.००
०७/०७७/३/०३ (संघिय विशेष अनुदान)	तुर्सु पोखरा पालीहाल्न सडक .नि.उ.स (कटिङ	१९३८३६०.००	२१३९९६०.००	४२७९९२.००	२२६३९२.१९

	मात्रको)				
०८/०७७/३/१९ ०३/०७६/१२/१० (प्रदेश शसर्त)	वडा भैरव कट्टि पगनाथ जगनाथ सडक नि.उ.स (कटिङ मात्रको)	२४०००००.००	२४०००००.००	४८००००.००	४८००००.००
०५/०७७/२/१५ ०२/०७६/१२/०४ (प्रदेश शसर्त)	विपिन गोठी कट्टि सडक नि.उ.स (कटिङ मात्रको)	२४०००००.००	२४०००००.००	४८००००.००	४८००००.००
				जम्मा	३१,४५,५४०.९५

८२. बहाल कर – पालिकाले प्रयोग गरेको सवारी साधनको तथा उपभोक्ताले सामान ढुवानी बापत कट्टा गरेको धुवानी कर संघिय सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नु पर्दछ । पालीकाले निम्न शिर्षकमा कट्टि गरेको ढुवानी भाडा कर लेखापरीक्षण अवधि सम्म पालिकाकै सञ्चीत कोषमा रहेकोले उक्त बहाल कर रकम संघीय सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु — ५,३४,४६०१००

भौ.नं./ मिति	शिर्षक	बहाल कर
७२/२०७७/०३/३१	संघिय ससर्त	२३२७८६.००
३४/२०७७/०३/१४	संघिय ससर्त	५०२७५.००
७१/२०७७/०३/३१	वित्तिय समानिकराण	८८२६८.००
३७/२०७७/०३/१४	वित्तिय समानिकराण	११४३६६.००
२४/२०७७/०१/२८	वित्तिय समानिकराण	५४००.००
१७/२०७६/१२/०९	वित्तिय समानिकराण	४४२०.००
५४/२०७७/०३/३१	गा.पा.पुंजिगत	४५३०.००
२८/२०७६/१२/०९	गा.पा.पुंजिगत	१९२२५.००
२७/२०७६/१२/०९	गा.पा.पुंजिगत	१५१९०.००
जम्मा		५,३४,४६०।००

संघिय ससर्त :–

८३. ५७/०७७/३/३१ गैर आवाशिय भवन निर्माण : उपभोक्ता समितिको तर्फबाट रोजगार बैंकका अद्द्यक्ष गगन बहादुर सिंहले नेपाल राष्ट्रिय वेशिक स्कुल निर्माण गरेबापत २० जना श्रमिक तथा सामाग्रिको रकम बापत रु ५३६,११२।– भुक्तानी लिएको छ । संलग्न फाँटवारीमा रु ५,१०,११२ को मात्र फाँटवारी भएको हुंदा बढि भुक्तानी रु २६०००।– निजबाट असुल गरि संघिय राजश्वमा दाखिला हुनु पर्ने रु — २६,०००।००

८४. ४४/०७७/३/२५ जारछापे खानेपानी तथा सरसफाई योजना र पालीकाबीच सम्झौता भई खानेपानी निर्माण कार्य सम्पन्न गरेबापत रु ९,५५,२७०।– भुक्तानी दिएको छ । कुल रु ४६,४७,३३२।०५ लागत अनुमान भएको यस योजनामा ससर्त अनुदानबाट रु ९,२९,४६६।६१ व्यहोरीने उल्लेख भएकोमा रु २५,८०३।३९ बढि भुक्तानी भएकोले बढि भुक्तानी भएको रकम असुल गरि संघिय सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु — २५,८०३।३९

८५. ३२/०७७/३/१४ गैर आवासिय भवन निर्माण उपभोक्ता समितिलाई नेपाल राष्ट्रिय वेशिक स्कुल निर्माण गरेबापत दश जना श्रमिकलाई मुल्यांकन अनुसार रु२,५२,८५०।– मात्र पठाउनु पर्नेमा रु३,१२,०००।– पठाएकोले रु५९,२३०।– बढि भुक्तानी भएको रकम असुल गरि संघिय सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु — ५९,२३०।००

८६. २६/०७७/२/२ बढी भुक्तानी - सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ९७ को नियम ६ मा

<table>
<tr><td></td><td>उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मुल्यांकन, बिल भर्पाई र खर्च प्रमाणीत गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समिति वा समुदायको बैठक बाट अनुमोदन गराई सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । सरस्वती आधारभुत विद्यालय निर्माण उपभोक्ता समितिलाई सम्झौता अनुसार विद्यालय भवन निर्माण गरेबापत रु १४,२५,२५९।०० भुक्तानी दिएको छ । उपभोक्ताले पेश गरेको फाँटवारी परिक्षण गर्दा कार्य विलमा रेन्फोर्समेन्ट २०८५।०८ के.जी. खपत भएको उल्लेख छ । तर उपभोक्ताले विभिन्न आर्पुतकसंग १७७९ के.जी मात्र खरिद गरेको देखिएकाले बढि ३०६।०८ के.जी.को प्रति के.जी. १३२ को दरले रु ४०,४०२.५६ बढि भुक्तानी भएकोले बढि भुक्तानी रकम असुल गरि संघिय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु</td><td>४०,४०२.५६</td></tr>
<tr><td></td><td>वित्तिय समानिरकण :–</td><td></td></tr>
<tr><td>८७.</td><td>वडा कार्यालयबाट भएको खर्चः पालिकाले वडा कार्यालयलाई विभिन्न खर्चमा भुक्तानी दिएको छ । वडा कार्यालयसँग सम्बन्धित खर्चहरु नगर कार्यपालिकाबाट भुक्तानी भईरहेको अवस्थामा वडा कार्यालयबाट थप बैठक भत्ता, जिन्सी सामान खरिद, अनुगमन,भ्रमण लगायतका कार्यमा खर्च भएका छन् । यसरी वडागत रुपमा खर्च गर्दा जिन्सी विवरण अद्यावधिक नभएको, वडा कार्यालयको खर्चमा एकरुपता नदेखिएको तथा गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट एउटै काममा दोहोरो खर्च हुन सक्ने जोखिम समेत देखिएकाले दुई निकायबाट खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गरी खर्चमा एकद्वार पद्धति कायम गर्न ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>८८.</td><td>७०/०७७/३/३१ वाशुधारा वगरा हुंदै वडा कार्यालय स्तरोन्नती उपभोक्ता समितिलई ग्याविन खरिद गरेबापत रु४८००००।– भुक्तानी दिएको छ । संलग्न फाँटवारीमा २ आर्पुतकबाट रु ४५७४२५।– को ग्याबीन खरिद गरेको देखिएकोले बढि भुक्तानी भएको रु २२२७५।– असुल गरि सञ्चीतकोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु</td><td>२२२७५।००</td></tr>
<tr><td>८९.</td><td>६७/०७७/३/३१ आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ मा सेवा प्राप्त गर्दा १५ प्रतिशतको दरले अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्ने अवस्था छ । देहायका सञ्चार संस्थालाई विज्ञापन बापत रकम भुक्तानी गर्दा १.५ प्रतिशतका दरले मात्र कर कट्टी गरेको देखियो । उक्त फर्महरु मुल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको प्रमाण संलग्न फाँटवारीमा नदेखिएकोले नपुग कर कट्टी गरी संघिय सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु
<table>
<tr><th>मिडियाको नाम</th><th>भुक्तानी रकम</th><th>लाग्ने कर</th><th>कट्टी भएको कर</th><th>नपुग कर</th></tr>
<tr><td>ध्रुव तारा मिडिया प्रा.ली.</td><td>४६५००.००</td><td>६९७५.००</td><td>६९७५.०</td><td>६२७७५.</td></tr>
<tr><td>पञचकोशी खबर</td><td>७६८००.००</td><td>११५२०.००</td><td>११५२.००</td><td>१०३६८.</td></tr>
<tr><td>रेडियो ज्वालामुखी एफ.एम</td><td>१९६००.००</td><td>२९४०.००</td><td>२९४.००</td><td>२६४६.०</td></tr>
<tr><td>दैलेख पहिचन सासाहिक</td><td>१९००००</td><td>२८५०.००</td><td>२८५.००</td><td>२५६५.०</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td>१६१९००.</td><td>२४२८५.००</td><td>२४२८५.०</td><td>२१८५६५.</td></tr>
</table></td><td>२१८५६.५०</td></tr>
<tr><td>९०.</td><td>२२/०७७/१/१९ सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११७ मा सार्वजनिक निकायले आपुर्ति गरिएको सामान स्विकार गर्दा सो कोप्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने तथा नियम १२५ मा निर्माण कार्यको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालीकाले सरस्वती जनरल अर्डस एण्ड सप्लायर्सबाट २०० बोर सिमेन्ट खरिद गरी रु १६४९८०।– को बिल भएकोमा रु १६६९८०।– भुक्तानी भएकोले बढि भुक्तानी भएको रु २०००।– असुल गर्नु पर्ने साथै उक्त सिमेन्ट प्रयोग भएको कार्य सम्पन्न पेश गर्नु पर्ने रु</td><td>१६४,९८०।००</td></tr>
</table>

Scanned with CamScanner

११. **लागत अनुमान र प्राविधिक मुल्यांकनः** सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ५ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२ मा रु १ लाख भन्दा बढिको सेवा प्राप्त गर्दा लागत अनुमान (अनुसूची – १ क) बनाउनुपर्ने उल्लेख छ । साथै परामर्श सेवा लिंदा नियम ७१ को उपनियम ६ अनुसार परामर्श छनोट गर्दा प्रस्तावक दाताको खास कामको अनुभव कुल अंङ्कको २५, कार्य सम्पादन गर्ने तरिका बापत कुल अंङ्कको २० देखि ३५, मुख्य जनशक्तिको योग्यता र अनुभव बापत कुल अंङ्कको ३० देखि ६०, प्रविधि हस्तान्तरण र तालिम बापत कुल अंङ्कको १० र जनशक्तिको सहभागिता बापत कुल अंङ्कको १० प्रतिशत सम्म गरि कुल १०० अंकको प्राविधिक मुल्यांकन गरि बढि अंक प्राप्त गर्ने परामर्शदाता संग आर्थिक प्रस्ताव लिई परामर्शदाता छनोट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका परामर्शहरुदाता संग विभिन्न योजनाको डि.पि.आर तयार गर्न परामर्श दाता छनौट गर्नु पुर्व नियमानुसार लागत अनुमान तयार नगरेको प्राविधिक प्रस्ताव मुल्यांकन नगरेको तथा आर्थिक प्रस्ताव मात्र लिई छनोट गरेको देखिदा उक्त कार्य गुणस्तरीय र मितव्ययी भएको छ भन्न सक्ने आधार भएन । यस तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

भौ.नं./ मिति	परामर्षदाताको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम
५१/०७७/०३/३१	जे.एम.कन्सल्टिङ ईन्जिनियर्स ग्रुप एण्ड कन्सट्रक्सन कम्पनी लिमिटेड	७ वठा सिंचाई योजना	१००००००.००
१८/०७६/०९/२३	जे.एम.कन्सल्टिङ ईन्जिनियर्स ग्रुप एण्ड कन्सट्रक्सन कम्पनी लिमिटेड	३ वटा खानेपानी योजना	९८५०००.००
१८/०७६/०९/२३	मुनलाईट सिभिल सोलुसन प्रा.ली.	गापा भवन	९८९८८०.००
३/०७६/०६/१६	ऐन.पी ईन्जिनियर्स एण्ड कन्सट्रक्सन डिजाईन प्रा.ली.	स्वस्थ भवन	४९२६८०.००
		जम्मा	३४६७५६०.००

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १–ख मा एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरि सो नियमहरुमा उल्लेखित सिमा भन्दा बढि रकमको एउटै व्यक्ति फर्म कम्पनी वा संस्थाबाट सोझै खरिद गर्न सकिने छैन भन्ने उल्ललेख छ पालिकाले माथि उल्लेखित कार्यको २ कामको डि.पि.आर गर्न जे।एम।कन्सल्टिङ ईन्जिनियर्स ग्रुप एण्ड कन्सट्रक्सन कम्पनी लिमिटेड समेत काम गराएको देखियो ।

१२. ३२/७७/०१/२१ आर्थिक कार्यविधि नियमावली,२०६४ को नियम ३६(३) अनुसार खर्च गर्दा विल भर्पाइ सहित राख्नुपर्ने उल्लेख छ। ज्योति लाईफ इन्सोरेन्स कम्पनीलाई १४२ जना श्रमिकको वार्षिक विमा बापत रु २,८१,५५८।– भुक्तानी दिएको छ । संलग्न फाँटवारीमा सम्बन्धित ईन्सोरेन्स जारी भएको विमा. पोलीसी तथा कर विजक पेश नभएको रु

२,८१,५५८।०० (right-hand amount column)

१३. ४०/७७/०२/३२ वडा नं. ५ कार्यालय देखि माहादेव हुंदै मिहेलि सम्म सडक निर्माण उपभोक्ता समितिलाई सडक निर्माण गरेबापत श्रमिक बापतको रु ७,२२,९७०।– भुक्तानी दिएको छ । प्राविधिक मुल्यांकन अनुसार ९७५।९१ जनाको प्रति व्यक्ति ६१०।– को दरले रु ५,९५,३०५।१० भुक्तानी दिनुपर्नेमा रु ७,२२,९७०।– भुक्तानी दिएकोले ले बढि भक्तानी दिएको रु १,२७,६६४।९० बढि भुक्तानी भएको रकम असुल गरि सञ्चितकोषमा दाखिला गर्नु पर्ने रु

१,२७,६६४।९० (right-hand amount column)

प्रदेश पुर्वाधार विशेष कार्यक्रम

९४.	१६/७७/०३/३० बासुधारा बगौरा वडा कार्यलय सडक स्तरोन्नती निर्माण उपभोक्ता समितिलाई सडक निर्माण गरेबापत रु१५,८५,०००।– भुक्तानी दिएको छ । उपभोक्ताले पेश गरेको फाँटवारी परीक्षण गर्दा कार्य बिलमा २×२×१ साईजको ११८ वटा ग्याबिनको काम गरेको देखाई सोहि अनुपातमा फिलिङ सहितको रकम भुक्तानी दिएको छ । तर उपभोक्ताले ११२ वटा मात्र ग्याबिन खरिद गरेको देखिएकोले बढि खरिद देखाएको ६ गोटाको प्रति ग्याबिन रु३९२१।१० पैशाको दरले रु२३,५२६।५९ र १२ घ.मि. ढुङ्गा फिलिङको प्रति घ.मि. ३४७१।५० को दरले हुने रु४१,६५८ समेत रु ६५,१८४।५९ बढि भुक्तानी दिएको हुँदा बढि भुक्तानी लिएको रकममा उपभोक्ताको अंश अनुपातिक कट्टि गर असुल गर्नु पर्ने रु	६५,१८४।५९
९५.	सार्वजनिक खिरद ऐन ३०६३ को दफा ८ मा सार्वजनिक नकायले खरिद विधि छनोट गर्नुपर्ने उल्लेख छ । उपनियम १ मा मालसामान, निर्माण कार्य वा अन्य सेवा खरिद गर्नु पर्दा १० विधि उल्लेख गरिएको छ । अन्तराष्ट्रिय स्तरमा खुला वोलपत्र आह्वान गरी, राष्ट्रिय स्तरमा खुल्ला वोलपत्र आह्वान गरी शिलवन्दि दरभाउत्र आह्वान गरी, सोझ खरिद गरी, उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहि समुदायलाई सहभागी गराई, अमानतबाट, एकमुष्ट दर विधिवाट, उत्पादक वा अधिकृत विक्रेताद्वारा निर्धारित दरमा (क्याटलग सपिङ्ग) खरिद गर्ने विधिबाट सीमित वोलपत्रदाताले भाग लिने (लिमिटेड टेण्डरिङ्ग) खरिद विधिबाट र नयाँ लिने पुरानो दिने (वाई व्याक मेथड) खरिद विधि वाट मात्र खरिद गर्न सकिने उल्लेख छ ।	
९६.	पालिकाले गाँउपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्न वनेको ऐन, २०७५ को दफा ३ बमोजिम पालिकाले श्रम रोजगार बैङ्क लाई व्यवस्थित गर्ने कार्यविधि २०७६ स्वीकृत गरी राजपत्र मा मिति २०७६।१।२९ मा प्रकासित भएको छ । सोही व्यवस्था अनुसार यस वर्ष पालिकाले भवन निर्माण, कार्य निमार्ण, ग्याविनको कार्य जस्ता काममोलागी पालिकाले सिधै सामान खरिद गर्ने र प्राविधिकको मुल्याङ्कनको आधारमा आईटम ऐन लाईसिस को आधारमा लाग्ने जनशक्तीको कामदारको खातामै रकम राखिदिएको देखियो । खरिद ऐनले यसविधिबाट निर्माण कार्य गराई कूल लागत अनुमान कै विधि तथा मुल्याङ्कन अनुसार सामाग्रीको मुल्य सिधै खरिद गर्ने र श्रम वापतको रकम रोजगार दातालाई प्रदान गर्न सक्ने देखिदैन । यस वर्ष १८ योजना को कूल कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनको मुल्याङ्कन अनुसार रु २,१२,०५,२०१।१७ कूल लागतको रु१,०९,२५,४३९।८० को मालसामान खरिद रु१,०२,७९,७०९।३७ श्रमिकको खातामा बैङ्कमा रकम पठाइदिएको देखीयो । संघिय ऐनले तोकेको विधवाट खरिदवाट निर्माण कार्य नगर्दा निर्माण कार्य मापदण्ड एवंम गुणस्तारयुक्त अनुसार भए नभएको तथा निर्माण काम प्रतिर्स्प्रधा नभएको र उपभोक्ता समितिको योगदान समेत नभएवाट मितव्ययी भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । यस विषयमा पुनरावलोकन हुनु पर्दछ ।	
	आन्तरिक लेखापरिक्षणबाट कायम बेरुजु : कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट निस्केका बेरुजु अन्तिम लेखापरीक्षण हुनु भन्दा अगाडी नै नियमित गराउनु पर्नेमा नियमित गराई वा प्रमाण पेश गर्नुपर्नेमा प्रमाण पेश गरी वा असूल उपर गर्नुपर्नेमा असूल उपर गरी बेरुजु लगत कट्टा गरी फछर्यौट गरिसक्नुपर्ने व्यबस्था भएता पनि देहायबमोजिमका व्यहोराहरु फछर्यौट गरेको प्रमाण पेश नभएकोले बेरुजु कायम गरिएको छ ।	
९७.	**अनुदान फिर्ता प्रदेश सरकारः** कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट अनुदान निकासा लिई आ.ब. ०७६।७७ मा खर्च गरी बजेट बाँकी हुन गएमा उक्त बाँकी बजेटको शत प्रतिशत रकम प्रदेश सञ्चित कोष खातामा जम्मा गर्नुपर्नेमा आ.ब. ०७६।७७ भित्र खर्च नभई बाँकी रहेको उक्त रकम गाउँपालिकाले फिर्ता गरेको देखिन्छ ।	

सि.नं.	बजेट उपशिर्षकर कार्यक्रम	वार्षिक निकासा	खर्च	बाकी
१	सशर्त अनुदान	५६०००००	५२८१७७०	३१८२३०

Scanned with CamScanner

२	समपुरक अनुदान	१३५०००००	९५१८३५८	३९८१६४२
३	विशेष	४००००००	२६०००००	१४०००००
जम्मा			२३१०००००	

९८.	१५-२०७७।०३।१४संघीय सशर्त अनुदान पुजिगत कार्यक्रम: भगवती आ.वि .रुमको २ कोठे भवन निर्माण कार्यका लागि उपभोक्ता समितिलाई प्रथम रनिङ बिल बापत रकम रु७,०२,७१४। -भुक्तानी दिइएकोमा उपभोक्ता समिति गठन, सम्झौता, समितिका निर्णयहरु तथा काम भएको प्रमाणीत गर्ने कागजात संलग्न राखी भुक्तानी दिनुपर्ने, साथै जनश्रमदान भएको प्रमाणीत गर्ने कागजात राख्नुपर्नेमा सामाग्री खरिद गरेको बिल रकम रु ३,०३,९१७।९० मात्र संलग्न रहेको हुदाँ नपुग बिल भरपाई रकम रु ३,९८,७९६।१० र जनश्रमदान बापतको रकम रु १,०५,००३।३८ को बिल भरपाई संलग्न राख्न छुट भएको आ, पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	१०३,९९९।४८
९९.	४७.२०७७।०३।२६सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई भगवतीमाई गा.पा. वडा नं.६ दैलेखको भवन निर्माण कार्यका लागि प्रथम रनिङ बिल बापतको रकम रु १०,८६,३५९। भुक्तानी भएको साथै सो बिलमा रकम रु १,४०१९५।१४ जनश्रमदान भएको भनिएकोमा पेश भएको डोर हाजिरीको जोडजम्मा गर्दा रकम रु१,०५,१३९।१२ बराबरको जनश्रमदान अपुग हुने देखिएकोले जुन अनुपातमा जनश्रमदान कमी रहेको छ सोही अनुपातमा नै भुक्तानी कम हुनुपर्नेमा सो नगरी बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ, यसरी नपुग जनश्रमदान भएको बिल भरपाई संलग्न राख्नुपर्ने अन्यथा असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	१०५,१३९।१२
१००.	४९।२०७७।०३।२६पालिकाले स्थानिय तह खेलग्राम निर्माण कार्यका लागी आवश्यक ग्याबिन जाली २८१८१ का ९२ थान रकम रु।३४०० का दरले रकम रु.३५३४६४।- को लागत अनुमान तयार भई ३ वटा निर्माण व्यवसायीसँग दररेट माग गरी जगनाथ निर्माण सेवा भगवतीमाई गापा दैलेखले पेश गरेको दररेट छनौट भई कार्य आदेश भएकोमा कबोल रकम बमोजिम नै रकम भुक्तानी हुनुपर्नेमा सो भन्दा बढी रकम रु.३८९९३४। भुक्तानी भएको देखिएकोले यसरी कवोल रकम भन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम के कति कारणले भएको हो सो को पुष्ट्याई पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने साथै लागत अनुमान तयार गर्दा Gabion Box medium Coated meshwire) swg salvage wire &swg भनिएकोमा खरिद भएको ग्याबिन जाली सोही गुणस्तरको भएको प्रमाणीत गर्ने ल्याब टेष्ट रिपोर्ट वा प्रमाण संलग्न नरहेको र खरिद भएको ग्याबिन जाली जिन्सी आम्दानी नगरेको देखिन्छ ।	३६,४७०।००
१०१.	५-२०७७।०२।१५प्रदेश सर्शत अनुदान पूजिगत कार्यक्रम: चिपिन गोठी कट्टी सडक निर्माण उपभोक्ता समितिलाइ सडक निर्माण कार्यबापत भुक्तानी गर्दा २२ वटा ग्याबीन जाली (२×२×१) रु ३९२१.१० का दरले खरिद गरी प्रयोग भएको प्राविधिक मुल्यांकन बिलमा देखिएकोमा उपभोक्ता समितिले उक्त जाली खरिद गरेको बिल भरपाइ पेश नगरेको देखिएकोले बिल पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	८६,२६४।२१
१०२.	५।२०७६।१०।२४संघीय वित्तिय समानिकरण पूँजिगत:- पालिकाले १५शैया अस्पताल निर्माण कार्यको लागी आ।व। २०७५।०७६ मा बोलपत्र आव्हान गरी थापा निर्माण सेवा भगवतीमाई दैलेखसँग सम्झौता भई यस आ।व।२०७६/०७७ मा अन्तिम बिल भुक्तानी गरेकोमा लागत अनुमान तयार गर्दा फलामे च्यानल गेट २ वटा का लागी निर्माण फर्मले रु।५०,०००।-का दरले जम्मा रु.१ लाख कबोल गरेको देखियो तर भुक्तानी गर्दा ६.२५ वर्ग मि। परिमाण राखी रकम रु.५० हजारका दरले हुने रकम रु.३,१२,५००।- भुक्तानी दिइएको हुदाँ सम्झौता भन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम रु।२,१२,५००।- उक्त निर्माण फर्मसँग असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	२१२,५००।००

Scanned with CamScanner

<table>
<tr><td>१०३.</td><td>२०–२०७७।०१।१६सिमल टाकुरा ढोडगाउँ मेली हुँदै देउली सडक निर्माण योजना उपभोक्ता समितिलाइ सडक निर्माण कार्य गरेबापत प्राविधिक मुल्यांकन बील बमोजिम रु १६,३६,८४७।९० रकम मध्ये रीतु कन्स्ट्रक्सनको बिल रु १३,३५,७२८।९३ संलग्न रहेको तर जनश्रमदान बापतको रु ३,०१,११९।१५ बील भरपाइ पेश नभएको देखिएकोले बील भरपाइ पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</td><td>३०१,११९।१५</td></tr>
<tr><td>१०४.</td><td>प्रदेश समानीकरणतर्फ२– २०७६।१२।०४ महादेव प्रा.वि. ३ कोठे भवन निर्माणका लागि उपभोक्ता समितिलाइ प्रथम रनिङ्ग बिल भुक्तानी गर्दा प्राविधिक मुल्यांकन बिल अनुसार रकम रु ३,१०,२९७।७९ मध्ये जनश्रमदान रु ४२,९०७।७४ कटाइ कार्यालयले व्यहोर्ने रकम रु २,६७,३९०।०५ भुक्तानी गरेकोमा उपभोक्ता समितिले डोर हाजिर लगायत कुनै पनि बिल भरपाइ पेश नगरेकोले नियमानुसार बिल भरपाइ पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गरि दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</td><td>३,१०,२९७।७९</td></tr>
<tr><td>१०५.</td><td>९।२०७७।०३।२९महादेव प्रा.वि. ३ कोठे भवन निर्माणका लागि उपभोक्ता समितिलाइ भवन निर्माण बापतको रकम भुक्तानी गर्दा काठको काम गरे बापतको रकम रु ३३,३४७।४३ भुक्तानी गरेकोमा बिल भरपाइ पेश नगरेको देखिएकोले बिल पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</td><td>३३,३४७।४३</td></tr>
<tr><td>१०६.</td><td>४।२०७७।०३।३१सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ मा सोझै खरिद सम्बन्धि व्यवस्था रहेकोमा, ऐनको दफा ४१ को उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम खरिद गर्दा उपनियम (४) को अधिनमा रहि देहायको सिमा नबढ्ने गरी सोझै खरिद गर्न सकिनेछ ः–
क) ५ लाख रुपैया सम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य, मालसामान वा परामर्श सेवा,
नियम ८५ को उपनियम १(ख) मा उल्लेख भएको व्यवस्था उपनियम (१) र १ (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी सिमा भन्दा बढी रकमको वा एउटै व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट एक पटक भन्दा बढी सोझै खरिद गर्न सकिने छैन् भन्ने व्यवस्था रहेकोमा,जे.एम. कन्सल्टिङ्ग इन्जिनियरिङ्ग ग्रुप्स एण्ड कन्स्ट्रक्सन कम्पनी प्रा.लि.लाइभवन निर्माण तथा बस्ती विकास सम्बन्धि मापदण्ड तयार गरेबापत रकम रु १,५०,०००।०० भुक्तानी भएकोमा फर्मबाट सोझै खरिद बिधीबाट खरिद गरेको देखियो ।</td><td>१,५०,०००।०</td></tr>
<tr><td>१०७.</td><td>वित्तीय समानीकरण प्रदेश चालु तर्फ ३।२०७७।०३।३० भरपाई बेगर खर्चःकार्यालयले खर्च लेख्दा नियमानुसा प्रमाणित बिल भरपाइ तथा कागजात संलग्न राखी भुक्तानी गर्नुपर्नेमा तपसिलका कार्यका लागि कार्यक्रम खर्चबाट खर्च लेखेकोमा बिल भरपाइ सम्झौता लागत इष्टिमेट लगायतका कागजात संलग्न नराखेको देखिएकोले बिल भरपाइ पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>क्र.सं</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>१.</td><td>खौले देखि वडा कार्यालयसम्म सडक स्तरोन्नती उपभोक्ता समिति</td><td>३०,७००।००</td></tr>
<tr><td>२.</td><td>वडाखोला देखि भैरव मा.वि. खोर सम्म सडक मर्मत</td><td>२७,०४०।००</td></tr>
</table></td><td>५७,७४०।०</td></tr>
<tr><td>१०८.</td><td>बिशेष अनुदान संघ तर्फ१४– २०७७।०३।३१ भक्केमुला राउचौर बरपाटा खानेपानी निर्माण कार्यका लागि रामचन्द्र निर्माण सेवासँग सम्झौता भइ निर्माण कार्य सम्पन्न भइ अन्तिम बील भुक्तानी गर्दा निर्माण सेवाले पेश गरेको घइत्त मा कबोल गरेको रकम रु ४७,८७,०८७।०० रहेकोमा कार्यालयले रु ४८,२३,१३५।०० भुक्तानी गरेकोले ठेकेदारले कबोल गरेभन्दा बढी भुक्तानी भएका रकम रु ३६,०४८।०० असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</td><td>३६,०४८।००</td></tr>
<tr><td>१०९.</td><td>१३– २०७७।०३।३१थुवाँ वडालेख चौरेवारी खानेपानी योजना निर्माणका लागिभगवतीमाइ कन्स्ट्रक्सन एण्ड रोशन निर्माण सेवासँग रु ४७,९७,८८७।१० मा कार्य गर्ने सम्झौता भइ</td><td></td></tr>
</table>

Scanned with CamScanner

निर्माण कार्य सम्पन्न भइसकेकोमा प्रथम रनिङ्ग बील अनुसार रु ३२,३०,०९२।०० तथा अन्तिम बील रकम रु १५,८०,९८८।०० गरी जम्मा रु ४८,११,०८०।०० भुक्तानी गरेकोले ठेकेदारले कबोल गरेभन्दा बढी भुक्तानी भएको रकम रु १३,१९३।०० असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ ।साथै उक्त निर्माण कार्यको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन समेत पेश नभएकोले पेश गर्नुपर्ने । १३,१९३।००

११०. १५–२०७७।०३।३१सुनिता आयल स्टोरलाइ विभिन्न बिलबाट रु१,०७,५३२।००भुक्तानी भएकोमा नियमानुसार अग्रीम आयकर कट्टी नगरेकोले उक्त रकमको १.५ प्रतिशतका दरले हुने अग्रीम आयकर रकम रु १,६१३।०० असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ । १६१३।००

१११. १५–२०७७।०३।३१कन्टिन्जेन्सी खर्चबाट रकम रु २,२०,०००।०० भुक्तानी भएकोमा पेश गरेको बिल भरपाइको जोडजम्मा रकम रु १,८२,४००।०० मात्रै रहेको देखिएकोले नपुग रु ३७,६००।०० को बिल भरपाइ पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्ने देखिन्छ । ३७,६००।००

११२. **पेश्की बाँकी** : आर्थिक वर्षको अन्तमा बाँकी रहेको देहाय अनुसारको पेश्की लेखापरीक्षण अवधी सम्म पनि असुल फछ्यौट नभएको हुँदा आर्थिक कार्यविधी नियमावली,२०६४ को नियम ७४ अनुसार असुल फछ्यौट हुनुपर्ने

पेश्की लिएको मिति	कार्यक्रम	निर्माण व्यवसायी /फर्म	रकम	कैफियत
२०७६।१०।२६	झोलुङ्गे पुल निर्माण	बासुधारा बावियातडा झो.पु. निर्माण समिति	४,२३,६२६।–	म्याद ननाघेको
२०७६।१२।०९	झोलुङ्गे पुल निर्माण	गोडी खोला झो.पु.निर्माण समिति	४,८१,६०५।–	म्याद ननाघेका
२०७७।०३।३०	गाँउपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण	खम्पाचे शेर्पा निर्माण सेवा	२१,७०,०००।–	म्याद ननाघेको
२०७७।०३।२८	गाँउपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण	खम्पाचे शेर्पा निर्माण सेवा	२१,७०,०००।–	म्याद ननाघेको
२०७७।०२।३२	भगवती मा.वि.भवन निर्माण	भगवती मा.वि. भवन निर्माण समिति थुवा	२५,५०,०००।–	म्याद ननाघेको
२०७७।०३।२९	स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	उत्तम निर्माण सेवा	२९७,०००।–	म्याद ननाघेको
१२०७७।३।२६	गैर आवाशिय भवन निमार्ण	खाम्पाच्चे शेर्पा निमार्ण सेवा प्रालि चावाहिल ७ काठमाण्डौ	४५,००,०००।००	म्याद ननाघेको
जम्मा			१२५९२२३१।००	

११३. **अनुगमन तथा सम्परीक्षण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा भई सम्परीक्षण भई गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजु निम्नानुसार रहेको छ ।

गत वर्षसम्मको बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (C=A-B)
७०५२५९११	१३५७२१९३।७१	५६९५३७१७।२९

Scanned with CamScanner

अनुसूची-१

भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय, दैलेख को संचितकोष विवरण

२०७६/७७

कर्णाली प्रदेश

(रु.हजारमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	लेखापरीक्षण रकम	बेरुजू रकम	प्रतिशत	आय						व्यय				मौज्दात बाँकी
					गतवर्षको जिम्मेवारी	संघ तथा प्रदेश अनुदान	राजस्व बाँडफाँट रकम	आन्तरिक आय	अन्य आय	जम्मा आय	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
दैलेख	भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय,	९६१७६३	१८३१७	१.९०	४०१०७	३२३२२६	४७५५९	२९८७	१०५४३९	४७९२११	२३६९१६	२१०३९८	३५२३८	४८२५५२	३६७६६

अनुसूची-२

भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय, दैलेख को बेरुजु बर्गिकरण(विनियोजन, राजस्व, धरौटी तथा अन्य कारोबार)

(रु.हजारमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजू			बाँकी बेरुजू								
		दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	अशुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेश्की		
		सैद्धान्तिक	लगानी		सैद्धान्तिक	लगानी		सैद्धान्तिक	लगानी			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजश्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	कर्मचारी	अन्य	जम्मा
दैलेख	भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय,	६४	५०	१८३१७	०	०	०	६४	५०	१८३१७	८३४८	५५९७	४३७२	०	०	९९६९	०	०	०

अनुसूची-३

भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय, दैलेख को अध्यावधिक बेरुजु स्थिति

(रु.हजारमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	गत बर्ष सम्मको बाँकी बेरुजु	समायोजन	सं प को लागि अनुरोध भइ आएको रकम	संपरीक्षण भएको रकम	संपरीक्षण गर्न नमिलेको रकम	कारवाही गर्न बाँकी रकम	गत वर्षसम्मको बाँकी रकम	यो वर्षको थप रकम	यस वर्ष सम्मको बाँकी बेरुजु	यस वर्ष सम्मको बाँकी बेरुजु मध्ये पेश्की
दैलेख	भगवतीमाई गाउँपालिका कार्यालय,	७५५६४	०	१४८७२	१४८७२	०	०	६०६९२	१८३१७	७९००९	१०२९७

Scanned with CamScanner